

C. No. 5b.

OVERSIGT

OVER

SINDSSYGEASYLERNES VIRKSOMHED

I

AARET 1872.

EFTER DE FRA ASYLERNE INDKOMNE AARSBERETNINGER SAMMENDRAGET OG UDGIVET AF

DEPARTEMENTET FOR DET INDRE.

KRISTIANIA.

TRYKT I DET STEENSKE BOGTRYKKERI.

1873.

Indholdsfortegnelse.

	Pag.
Indledning, Oversigt over Sygepladsene m. v. paa de norske Sindssygeasyler	1
Oversigt over Antallet af de i 1872 paa Sindssygeasylerne Behandlede, Antallet af Sygepladse og Liggedage (Tab. I)	2
Oversigt over Antallet af de for Fattigvæsenets og Privates Regning Behandlede (Tab. II)	2
Sydomstilfælde indtrufne i 1872 paa Gaustad, Bergens og Rotvolds Sindssygeasyler (Tab. III)	3
Paa Sindssygeasylerne Tilbageliggende fra 1871 (Tab. IV)	4
Til Sindssygeasylerne Indkomne i 1872 (Tab. V)	4
Fra Sindssygeasylerne Udskrevne helbredede (Tab. VI)	5
- - - i Bedring (Tab. VII)	5
- - - uhelbredede (Tab. VIII)	6
Paa Sindssygeasylerne Døde i 1872 (Tab. IX)	6
I Asylerne Tilbageliggende ved Udgangen af 1872 (Tab. X)	7
Dødsarsagerne hos de paa Sindssygeasylerne Afdøde (Tab. XI)	9
De paa Sindssygeasylerne Afdødes Kjøen og Alder (Tab. XII)	10
De Sindssyges Kjøen og Alder ved Indlæggelsen paa Sindssygeasylerne i 1872 (Tab. XIII)	10
Sindssygdommens eller det sidste Anfalds Varighed ved Indlæggelsen (Tab. XIV)	11
Tiden paa Aaret for de Syges Indlæggelse paa Asylerne i 1872 (Tab. XV)	11
De paa Sindssygeasylerne i 1872 Indkomnes Hjemstavn (Tab. XVI)	12
De i Bergen, Rosenbergs og Rotvold Sindssygeasyler i 1872 Indlagtes Stand og Stilling (Tab. XVII)	13
Aarsagerne til Sindssygdommen hos de i 1872 paa Sindssygeasylerne Indlagte (Tab. XVIII a & b)	14—15
Forholdet af Udgaede og Døde til samtlige i Aaret 1872 paa Sindssygeasylerne Behandlede (Tab. XIX)	14

Table des matières.

	Page.
Introduction. Données générales sur les hospices d'aliénés de Norvège en 1872	1
Tableau du mouvement des hospices d'aliénés, en 1872, indiquant pour chaque hospice le nombre des places et le total des journées d'entretien (Tab. I)	2
Tableau du mouvement des hospices d'aliénés indiquant le nombre des aliénés indigents, et celui appartenant aux classes aisés (Tab. II)	2
Cas de maladie intercurrents en 1872 dans les hospices de Gaustad, de Bergen et de Rotvold (Tab. III)	3
Nombre des aliénés en traitement dans les hospices au 1 ^{ier} Janvier 1872 (Tab. IV)	4
Nombre des entrées dans les hospices d'aliénés en 1872 (Tab. V)	4
Nombre des sorties en état de guérison en 1872 (Tab. VI)	5
- - - d'amélioration - (Tab. VII)	5
- - - de non guérison - (Tab. VIII)	6
- des décès dans les hospices d'aliénés en 1872 (Tab. IX)	6
- des aliénés restés en traitement au 31 Décembre 1872 (Tab. X)	7
Causes de décès indiquées pour les aliénés décédés dans les hospices en 1872 (Tab. XI)	9
Liste des décès dans les hospices d'aliénés, répartis par âge et par sexe (Tab. XII)	10
Répartition des aliénés par âge et par sexe lors de leur admission dans les hospices en 1872	10
Durée de la maladie ou du dernier accès lors de l'admission des aliénés (Tab. XIV)	11
Tableau des entrées dans les hospices en 1872 réparties par mois (Tab. XV)	11
Tableau des entrées réparties par domicile des aliénés (Tab. XVI)	12
Tableau des entrées en 1872, réparties par profession et condition sociale des aliénés, dans les hospices de Bergen, de Rosenberg et de Rotvold (Tab. XVII)	13
Tableau des entrées dans les hospices d'aliénés en 1872 réparties par cause présumée de la maladie (Tab. XVIII)	14—15
Rapport du nombre des sorties et des décès comparé au total des aliénés traités dans les hospices d'aliénés en 1872 (Tab. XIX)	14

IV

	Pag.		Page.
Aarsagerne til Tvangsmidlernes Anvendelse (Tab. XX) . . .	16—17	Relevé des causes, qui ont occasionné l'application de mesures disciplinaires dans les hospices d'aliénés en 1872 (Tab. XX)	16—17
Tvangsmidlernes Art (Tab. XXI)	16—17	Relevé des mesures disciplinaires et coercitives mises en exécution (Tab. XXI)	16—17
Oversigt over Anvendelse af Tvangsmidler i Norges Sindssygeasylter i 1872 (Tab. XXII)	18	Resumé comparatif et proportionnel de l'application des mesures disciplinaires dans les diverses hospices en 1872 (Tab. XXII)	18
Arbeidsvirksomheden i Asylterne i 1872 (Tab. XXIII)	19	Occupations et travaux des aliénés dans les hospices en 1872 (Tab. XXIII)	19
Oversigt over Gaustads Sindssygeasyls Indtægter og Udgifter i 1872	21	Tableau des recettes et des dépenses de l'établissement d'aliénés de Gaustad en 1872	21
Beretning om Rotvolds Sindssygeasyls Virksomhed i 1872, afgiven af Asylens Direktør	24	Rapport sur l'établissement d'aliénés de Rotvold en 1872, par le Directeur de l'établissement	24
Balance-Oversigt over Rotvolds Sindssygeasyls Indtægter og Udgifter i 1872	36	Tableau des recettes des dépenses de l'établissement de Rotvold en 1872	36

I Aaret 1872 er Antallet af Norges Sindssygeasyler bleven forøget med et nyt, nemlig det paa Statens Bekostning opførte, væsentlig for den nordlige Del af Riget beregnede, Rotvold Sindssygeasyl i Nærheden af Trondhjem, hvilket aabnedes den 5te Januar samme Aar. Dette Asyl tæller 170 Sygepladse, hvoraf 105 ved Aarets Slutning vare belagte.

Antallet af Sindssygeasyler i Riget ved Udgangen af 1871 var 9 med 783 Sygepladse. Efter Aabningen af Rotvold Asyl har altsaa Antallet af Sindssygeasyler i 1872 været 10 med 953 Sygepladse, der ere fordelte paa de forskjellige Asyler paa følgende Maade:

Gaustad Statsasyl, ved Kristiania, med 300 Pladse*), hvoraf Halvdelen for hvert Kjøen.

Kristiania kommunale Asyl med 120 Pladse, nemlig 76 for Mænd, 44 for Kvinder.

Oslo Hospitals Asyl, i Kristiania, med 40 Pladse, kun for Kvinder.

Kristiansands kommunale Asyl med 17 Pladse.

Stavangers kommunale Asyl med 5 Pladse.

Bergens kommunale Asyl med 52 Pladse.

Rosenbergs private Asyl i Bergen med 135 Pladse, nemlig 80 for Mænd, 55 for Kvinder.

Møllendals Asyl, privat, ved Bergen, med 56 Pladse, omtrent Halvdelen for hvert Kjøen.

Trondhjems kommunale Asyl med 58 Pladse.

Rotvolds Statsasyl, ved Trondhjem, med 170 Pladse, Halvdelen for hvert Kjøen.

Som omstaaende Tabel I udviser, er paa samtlige

10 Asyler i Aarets Løb bleven behandlet 1303 Sindssyge, hvoraf 753 laa tilbage fra 1871 og 550 indkom i 1872; 858 laa tilbage til 1873.

Af de paa samtlige Sindssygeasyler fra 1871 tilbageiggende 753 Syge vare 403 Mænd og 350 Kvinder, 53,5 pCt. af de første 46,5 pCt. af de sidste.

Af de i 1872 indkomne 550 vare 291 Mænd og 259 Kvinder, 52,9 pCt. af de første, 47,1 pCt. af de sidste. I Forhold til Antallet af Sygepladse har Indlæggelsen været talrigst paa Kristiansands Asyl, nemlig med 88,2 pCt., mindst paa Oslo Asyl, nemlig med 25 pCt.

Af samtlige 1,303 Behandlede vare saaledes 53,26 pCt. eller 694 Mænd og 46,74 pCt. eller 609 Kvinder. De fra 1871 Tilbageiggende udgjør 57,8 pCt., de i 1872 Indkomne 42,2 pCt. af samtlige Behandlede.

Antallet af Udgaede og Døde udgjør 445, 243 Mænd og 202 Kvinder, 34,15 pCt. af samtlige Behandlede. Det største Antal Udgaede og Døde i Forhold til Behandlede er forekommet paa Stavanger Asyl, nemlig 55,6 pCt., dernæst paa Gaustad, 43,2 pCt. Af samtlige 445 Udgaede og Døde ere 156 (35 pCt.) udgaede helbredede, 108 (24,5 pCt. i Bedring, 124 (27,9 pCt.) uhelbredede, og 56 (12,6 pCt.) ere afgaaede ved Døden. Desuden er 1 Mand, der var indlagt paa Rotvold Asyl til Observation, udgaaet, efterat der var afgivet Erklæring om hans Tilstand.

Af de ved Udgangen af 1872 tilbageiggende 858 Syge vare 451 Mænd og 407 Kvinder, 52,6 pCt. af de første, 47,4 pCt. af de sidste. Antallet af tilbageiggende Syge ved Udgangen af 1872 overstiger saaledes Antallet af de fra 1871 Tilbageiggende med 105, hvilket netop er Antallet af de ved Rotvolds Asyl Tilbageiggende; Summen af de ved de øvrige Asyler Tilbageiggende er altsaa den samme ved Udgangen af 1872 som ved Udgangen af 1871.

*) Medens Gaustad Asyl har vist sig ikke at kunne modtage saamange Syge som 300, hvortil det efter Planen skulde have Rum, har flere af de øvrige Asyler ved Trang til udvidet Asylrum været belagt med endel Syge udover Planen, saa Asylpladsernes Antal kan regnes til omtrent 950.

Oversigt over Antallet af de i 1872 paa Sindssygeasylerne Behandlede.

Tabel I.		Tilbage- liggende fra Aaret 1871.			Indkomne i Aaret 1872.			Tilsammen Behandlede i 1872.			Udgaaede									Døde.			Tilsammen Udgaaede og Døde.			Tilbage- liggende ved Udgangen af Aaret 1872.			Antal Sy- gepladse ved Ud- gangen af 1872.	Antal Ligge- dage.	
											helbredede.			i Bedring.			uhelbredede.														
		Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.
Gaustad	Asyl	153	122	275	122	94	216	275	216	491	29	28	57	41	23	64	48	22	70	10	11	21	128	84	212	147	132	279	300	102 252	
Kristiania	—	67	51	118	17	24	41	84	75	159	7	12	19	2	6	8	1	3	4	5	4	9	15	25	40	69	50	119	120	42 988	
Oslo	—	-	37	37	-	10	10	-	47	47	-	3	3	-	-	-	-	6	6	-	1	1	-	10	10	-	37	37	40	73 810	
Kristiansands	—	6	6	12	8	7	15	14	13	27	3	2	5	1	1	2	3	1	4	-	-	-	7	4	11	7	9	16	17	5 662	
Stavanger	—	3	3	6	2	1	3	5	4	9	2	1	3	-	-	-	-	-	-	1	1	2	3	2	5	2	2	4	5	1 543	
Bergens	—	30	25	55	16	21	37	46	46	92	10	11	21	4	2	6	3	5	8	1	2	3	18	20	38	28	26	54	52	20 921	
Rosenbergs	—	82	51	133	22	22	44	104	73	177	12	7	19	8	1	9	7	10	17	4	5	9	31	23	54	73	50	123	135	48 187	
Møllendals	—	28	30	58	15	11	26	43	41	84	6	3	9	8	4	12	-	3	3	1	1	2	15	11	26	28	30	58	56	21 161	
Trondhjems	—	34	25	59	6	16	22	40	41	81	1	5	6	4	-	4	3	2	5	-	3	3	8	10	18	32	31	63	58	21 176	
Rotvold	—	-	-	-	83	53	136	83	53	136	7	7	14	3	-	3	4	3	7	3	3	6	18*)	13	31	65	40	105	170	23 491	
		403	350	753	291	259	550	694	609	1303	77	79	156	71	37	108	69	55	124	25	31	56	243	202	445	451	407	858	953	301 191	

*) deriblandt en til Observation Indlagt.

Antallet af Liggedage ved samtlige Asyl i 1872 var 301 191, det gennemsnitlige Antal Dage for hver Syg altsaa 231,2. Middeltallet af dagligt behandlede Syge var 823,6.

Over Forholdet mellem Antallet af de for Fattigvæsenets og Privates Regning paa Norges Sindssygeasyl i Aaret 1872 Behandlede giver nedenstaaende Tabel en Oversigt.

Tabel II.		Tilbage- liggende fra Aaret 1871.			Indkomne i 1872.						Tilsammen Behandlede i 1872.						Udgaaede.						Døde.						Tilbage- liggende ved Ud- gangen af Aaret 1872.								
					Fattige			Private			Fattige			Private			Fattige			Private			Fattige			Private			Fattige			Private.					
		Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.
Gaustad	Asyl	-	-	210	-	-	65	-	-	123	-	-	93	178	155	333	97	61	158	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	93	193	47	39	86
Kristiania	—	67	51	118	-	-	-	17	24	41	-	-	-	84	75	159	-	-	-	10	21	31	-	-	-	5	4	9	-	-	-	69	50	119	-	-	-
Oslo	—	-	37	37	-	-	-	-	10	10	-	-	-	-	47	47	-	-	-	-	9	9	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	37	37	-	-	-
Kristiansands	—	6	6	12	-	-	-	8	5	13	-	2	2	14	11	25	-	2	2	7	2	9	-	2	2	-	-	-	-	-	-	7	9	16	-	-	-
Stavanger	—	3	3	6	-	-	-	2	1	3	-	-	-	5	4	9	-	-	-	2	1	3	-	-	-	1	1	2	-	-	-	2	2	4	-	-	-
Bergens	—	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	35	34	69	11	12	23	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	23	20	43	5	6	11
Rosenbergs	—	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	95	68	163	9	5	14	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	70	47	117	4	2	6
Møllendals	—	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	36	40	76	7	1	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Trondhjems	—	28	22	50	6	3	9	6	11	17	-	5	5	34	33	67	6	8	14	6	6	12	2	1	3	-	3	3	-	-	-	28	24	52	4	7	11
Rotvold	—	-	-	-	-	-	-	66	46	112	17	7	24	66	46	112	17	7	24	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	52	36	88	13	4	17
														547	513	1060	147	96	243																		

C. No. 5 p.

Som af ovenstaaende, paa Grund af mangelfulde Opgaver ufuldstændige Tabel II sees, har af de 1303 i Aarets Løb Behandlede de 1060 været behandlet for det Offentliges Regning, 547 Mænd og 513 Kvinder, 243 for privat Regning, 147 Mænd og 96 Kvinder.

Sundhedstilstanden angives inden samtlige Asyler i det Hele at have været ret god; Tabel III indeholder en Sammenstilling af de Sygdomstilfælde, der ere anmeldte at være indtrufne paa Gaustad, Bergens og Rotvolds Sinds- sygeasyler; fra de andre Asyler savnes saadan Opgave.

Sygdomstilfælde indtrufne i 1872 paa Gaustad, Bergens og Rotvolds Sindspsygeasyler.

Tabel III.	Gaustad.			Bergens.			Rotvolds.			Tilsammen.		
	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.
Abscessus	-	-	-	-	-	-	5	4	9	5	4	9
Angina	-	-	3	-	-	-	1	1	2	-	-	5
Bronchitis	-	-	1	-	1	1	1	1	2	-	-	4
Cardialgia	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	8
Catarrhus	-	-	-	2	4	6	4	1	5	6	5	11
Colica	-	-	-	3	2	5	-	-	-	3	2	5
Conjunctivitis	-	-	3	-	-	-	2	-	2	-	-	5
Contusio	-	-	2	1	-	1	-	-	-	-	-	3
Dacryocystitis	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1	-	1
Diarrhoea	-	-	12	3	1	4	6	1	7	-	-	23
Dysuria	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	1	1
Eczema	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1	-	1
Endocarditis	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Epididymitis	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Erysipelas	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	1	1
Erythema	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Favus	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Febris catarrhalis	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Febris simplex	-	-	-	1	2	3	-	-	-	1	2	3
Fractura claviculæ	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1	-	1
Furunculosis	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	3
Gangræna pulmonum	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	1	1
Gastritis	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	1	1
Hydarthrus	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Hæmatemesis	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	1	1
Icterus	-	-	-	-	-	-	2	-	2	2	-	2
Iritis	-	-	-	-	-	-	-	2	2	-	2	2
Lymphangitis	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Mastitis	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Morbus Brighti	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	1	1
Othæmatoma	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Otitis	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Panophthalmitis	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	1	1
Peritonitis	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Phlegmone	-	-	-	1	-	1	-	-	-	1	-	1
Pleuritis	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1	-	1
Pneumonia	-	-	4	-	-	-	2	-	2	-	-	6
Rheumatismus acutus	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	1	1
Tuberculosis	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	5
Ulcus cruris	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Vulnera	-	-	2	2	-	2	-	-	-	-	-	4
Tilsammen	-	-	57	13	11	24	27	17	44	-	-	125

Over Sygdomsformerne hos de i 1872 paa Sindspsygeasylerne Behandlede give Tabellerne IV—X en Oversigt. (Se næste Side).

Tilbageiggende fra 1871.

Tabel IV.	Gautstad.			Kristiania.			Oslo.			Kristiansand.			Stavanger.			Bergen.			Rosenbergs.			Møllendal.			Trondhjem.			Tilsammen.		
	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.
Melancholia	34	40	74	11	13	24	-	2	2	-	-	-	-	1	1	3	4	7	7	12	19	9	10	19	8	6	14	72	88	160
Mania	34	35	69	8	4	12	-	8	8	-	1	1	2	1	3	2	3	5	7	6	13	6	6	12	9	13	22	68	77	145
Stupiditas	2	3	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	1	-	1	-	1	1	1	-	1	4	5	9
Dementia	69	37	106	39	31	70	-	26	26	6	5	11	1	-	1	24	15	39	55	28	83	11	12	23	12	2	14	217	156	373
Idiotismus congenitus	-	2	2	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	2	-	2	3	3	6
— acquisitus	3	3	6	6	1	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	3	9	2	11	-	-	-	2	2	4	21	10	31
Epilepsia	7	2	9	2	2	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	2	3	5	2	1	3	-	2	2	13	11	24	
Paralysis generalis . .	4	-	4	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	5
	153	122	275	67	51	118	-	37	37	6	6	12	3	3	6	30	25	55	82	51	133	28	30	58	34	25	59	403	350	753

Indkomne i 1872.

Tabel V.	Gautstad.			Kristiania.			Oslo.			Kristiansand.			Stavanger.			Bergen.			Rosenbergs.			Møllendal.			Trondhjem.			Rotvold.			Tilsammen.			
	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	
Melancholia	39	44	83	5	13	18	-	3	3	-	1	1	1	1	2	5	8	13	4	11	15	5	3	8	2	10	12	29	21	50	90	115	205	
— cum stupore	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	2	5	3	2	5
Mania	38	31	69	-	3	3	-	1	1	3	3	6	1	-	1	4	6	10	9	4	13	7	4	11	1	1	2	15	10	25	78	63	141	
Monomania	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	2	6	4	2	6	
Stupiditas	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	2	
Delirium tremens	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	3	
Dementia	39	14	53	6	7	13	-	6	6	5	3	8	-	-	5	5	10	7	3	10	2	4	6	2	4	6	22	13	35	88	59	147		
Idiotismus congenitus	-	-	-	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	1	-	1	-	-	-	-	3	2	5	6	4	10	
— acquisitus	-	3	3	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	1	1	-	-	-	1	1	2	-	-	-	3	6	9		
Epilepsia	2	1	3	1	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	1	1	-	-	-	-	-	-	3	2	5	6	6	12		
Paralysis generalis	4	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	3	7	-	7		
Hemiplegia	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	
Til Observation	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	2	1	1	2	
	122	94	216	17	24	41	-	10	10	8	7	15	2	1	3	16	21	37	22	22	44	15	11	26	6	16	22	83	53	136	291	259	550	

Udskrevne helbredede i 1872.

Tabel VI.	Gaustad.			Kristiania.			Oslo.			Kristian- sand.			Stavanger.			Bergen.			Rosen- bergs.			Møllendal.			Trond- hjem.			Rotvold.			Tilsammen.		
	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.
Melancholia	10	14	24	5	9	14	-	2	2	-	-	-	1	1	2	3	6	9	3	4	7	2	3	5	1	4	5	4	1	5	29	44	73
— cum stupore	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mania	18	12	30	2	3	5	-	1	1	3	2	5	1	-	1	5	3	8	7	2	9	4	-	4	-	1	1	2	5	7	42	29	71
Monomania	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stupiditas	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Delirium tremens	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dementia	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	2	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	3
Idiotismus congenitus	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
— acquisitus	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Epilepsia	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	2	2	2	4
Paralysis generalis	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hemiplegia	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	29	28	57	7	12	19	-	3	3	3	2	5	2	1	3	10	11	21	12	7	19	6	3	9	1	5	6	7	7	14	77	79	156

Udskrevne i Bedring i 1872.

Tabel VII.	Gaustad.			Kristiania.			Oslo.			Kristian- sand.			Stavanger.			Bergen.			Rosen- bergs.			Møllendal.			Trond- hjem.			Rotvold.			Tilsammen.		
	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.
Melancholia	13	12	25	2	5	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	2	-	2	2	3	5	3	-	3	3	-	3	26	20	46
— cum stupore	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mania	14	8	22	-	1	1	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	2	2	4	1	5	4	-	4	1	-	1	-	-	-	23	13	36
Monomania	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stupiditas	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	1	1	2
Delirium tremens	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dementia	9	2	11	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	3	-	3	2	-	2	2	-	2	-	-	-	-	-	-	17	2	19
Idiotismus congenitus	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
— acquisitus	1	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	2
Epilepsia	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2
Paralysis generalis	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Hemiplegia	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	41	23	64	2	6	8	-	-	-	1	1	2	-	-	-	4	2	6	8	1	9	8	4	12	4	-	4	3	-	3	71	37	108

C. No. 5^b.

Udskrevne uhelbredede i 1872.

Tabel VIII.	Gaustad.			Kristiania.			Oslo.			Kristian-sand.			Stavanger.			Bergen.			Rosen-bergs.			Møllendal.			Trond-hjem.			Rotvold.			Tilsammen.		
	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kd.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kd.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.
Melancholia	10	8	18	-	2	2	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	2	2	1	4	5	-	1	1	1	-	1	1	-	1	13	18	31
— cum stupore	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mania	12	3	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	2	-	2	-	-	-	1	1	-	-	-	-	15	4	19
Monomania	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	2	1	1	2
Stupiditas	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Delirium tremens	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dementia	24	10	34	-	1	1	-	4	4	3	1	4	-	-	-	2	3	5	4	4	8	-	2	2	1	1	2	2	2	4	36	28	64
Idiotismus congenitus	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	3
— acquisitus	1	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	2	1	3
Epilepsia	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Paralysis generalis	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Hemiplegia	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
	48	22	70	1	3	4	-	6	6	3	1	4	-	-	-	3	5	8	7	10	17	-	3	3	3	2	5	4	3	7	69	55	124

Døde i 1872.

Tabel IX.	Gaustad.			Kristiania.			Oslo.			Kristian-sand.			Stavanger.			Bergen.			Rosen-bergs.			Møllendal.			Trond-hjem.			Rotvold.			Sum.			Procent af Døde i Forhold til Behandlede.				
	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	pCt.	pCt.
Melancholia	4	7	11	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	2	-	-	-	-	2	2	1	2	3	8	13	21	4,94	6,40	5,75		
— cum stupore	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1	-	1	33,33	-	20,00		
Mania	1	2	3	1	1	2	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	1	-	1	-	1	1	-	-	-	-	-	-	4	4	8	2,74	2,86	2,80		
Stupiditas	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	2	16,67	9,09	9,09		
Dementia	2	1	3	2	2	4	-	1	1	-	-	-	-	-	-	1	1	2	1	3	4	-	-	-	-	-	-	-	1	1	6	9	15	1,96	4,19	2,88		
Idiotismus acquisitus	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	3	3	18,75	7,50	7,50		
Epilepsia	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-	2	1	3	10,53	5,88	8,33		
Paralysis generalis	3	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	4	-	4	33,33	-	33,33		
	10	11	21	5	4	9	-	1	1	-	-	-	1	1	2	1	2	3	4	5	9	1	1	2	-	3	3	3	3	6	25	31	56	3,60	5,09	4,30		

Tilbageiggende ved Udgangen af 1872.

Tabel X.	Gaustad.			Kristiania.			Oslo.			Kristiansand.			Stavanger.			Bergen.			Rosenbergs.			Møllendal.			Trondhjem.			Rotvold.			Tilsammen.		
	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.			
Melancholia	36	43	79	7	10	17	-	2	2	-	1	1	1	4	3	7	4	14	18	10	6	16	5	10	15	20	18	38	86	108	194		
— cum stupore	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Mania	27	41	68	5	2	7	-	8	8	-	1	1	2	4	4	4	2	7	9	5	9	14	9	12	13	5	18	62	90	152			
Monomania	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Stupiditas	1	2	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Delirium tremens	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Dementia	73	38	111	43	35	78	-	27	27	-	7	14	1	22	15	37	55	23	78	11	14	25	13	5	18	20	10	30	245	174	419		
Idiotismus congenitus	-	2	2	2	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	2	2	3	2	5	9	4	13		
— acquisitus	1	3	4	8	1	9	-	-	-	-	-	-	-	1	3	4	9	2	11	-	-	-	2	2	4	2	4	21	11	32			
Epilepsia	6	3	9	3	2	5	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	4	5	1	1	2	-	2	2	2	1	3	13	14	27		
Paralysis generalis	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6		
Hemiplegia	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Til Observation	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1		
	147	132	279	69	50	119	-	37	37	-	7	9	2	28	26	54	73	50	123	28	30	58	32	31	63	65	40	105	451	407	858		

Melancholia. Under denne Diagnose behandlede 365 Patienter, 162 Mænd og 203 Kvinder, 28 pCt. af samtlige Behandlede, 23,3 pCt. af samtlige behandlede Mænd og 33,3 pCt. af samtlige behandlede Kvinder. Af disse vare tilbageiggende fra 1871 160 Patienter, 72 Mænd og 88 Kvinder, og Indkomne i 1872 205, 90 Mænd og 115 Kvinder, 37,3 pCt. af samtlige Indkomne, 30,9 pCt. af de indkomne Mænd og 44,4 pCt. af de indkomne Kvinder. Paa Rotvold Asyl er forholdsvis det største Antal Melankolikere bleven behandlet, nemlig 36,8 pCt. af de Behandlede, og paa Kristiansands Asyl det mindste, nemlig 3,7 pCt. Det forholdsvis største Antal herfor Indkomne falder paa Stavanger Asyl, nemlig 66,7 pCt., dernæst paa Trondhjems 54,6 pCt. af de Indkomne. Paa Gaustad udgjør Antallet 38,4 pCt., paa Rotvold 36,8 pCt. af de Indkomne. Antallet af de for Melankoli indkomne Kvinder har oversteget Antallet af Mænd med 12,2 pCt.

Af de 365 for Melankoli Behandlede udskreves helbredede 73 (20 pCt.), 29 Mænd (17,9 pCt.) og 44 Kvinder (21,7 pCt.), 1 Bedring 46, 26 Mænd og 20 Kvinder, uhelbredede 31, 13 Mænd og 18 Kvinder, og døde 21 (5,8 pCt.), 8 Mænd (4,9 pCt.) og 13 Kvinder (6,4 pCt.) Af de paa samtlige Asyler for denne Sygdomsform Behandlede ere saaledes udgaaede og døde 171, 76 Mænd og 95 Kvinder, medens 194, 86 Mænd og 108 Kvinder, laa tilbage ved Slutningen af 1872, hvilket udgjør 22,6 pCt. af samtlige Tilbageiggende, 1,4 pCt. mere end ved Udgangen af 1871.

Melancholia cum stupore. Herfor behandlede 3 Mænd og 2 Kvinder, alle paa Rotvold Asyl; af disse afgik 1 Mand ved Døden. Tilbageiggende ved Aarets Slutning var saaledes 2 Mænd og 2 Kvinder.

Mania. Under denne Diagnose behandlede ialt 286 Syge, 146 Mænd og 140 Kvinder, 22 pCt. af samtlige Behandlede, 21 pCt. af de behandlede Mænd og 23 pCt. af de behandlede Kvinder. Forholdsvis har Stavanger Asyl havt det største Antal af Mani Lidende under Behandling, nemlig 44,4 pCt., dernæst Trondhjems, 29,6 pCt., og Gaustad, 28,11 pCt. af de Behandlede. Forholdsvis mindst Antal har Kristiania Asyl havt, nemlig 9,4 pCt. af de Behandlede. 145 af de herfor Behandlede, 68 Mænd og 77 Kvinder, vare tilbageiggende fra 1871, medens i 1872 indkom 141 Syge, 78 Mænd og 63 Kvinder. Antallet af Mænd, indkomne herfor, overstiger saaledes Antallet af Kvinder med 10,6 pCt. Forholdsvis er det største Antal Maniakalske indkommet paa Møllendals Asyl, nemlig 42,3 pCt., dernæst paa Kristiansands 40 pCt. af de Indkomne. Paa Gaustad udgjør Antallet af de for Mani Indkomne 32 pCt., paa Rotvold 18,4 pCt. af samtlige Ind-

komne. Af de for Mani Behandlede udskreves helbredede 71 (24,8 pCt.), 42 (28,8 pCt.) Mænd og 29 (20,7 pCt.) Kvinder, i Bedring 36, uhelbredede 19, og 8, 4 af hvert Kjøen, afgik ved Døden. Ialt er saaledes paa samtlige Asyler af de herfor Behandlede udgaaede og døde 134.

Tilbageiggende ved Udgangen af 1872 var 152 af Mania Lidende, 62 Mænd og 90 Kvinder 17,8 pCt. af samtlige Tilbageiggende, hvilket er 1,4 pCt. mindre end ved Udgangen af 1871.

For Monomania behandledes 4 Mænd og 2 Kvinder, tilsammen 6, alle paa Rotvold Asyl; af disse udskreves uhelbredede 1 Mand og 1 Kvinde; tilbageiggende ved Aarets Slutning vare altsaa 3 Mænd og 1 Kvinde, tilsammen 4.

Stupiditas er opført som Sygdomsnavn for 11 Syge, 5 Mænd og 6 Kvinder, eller 0,8 pCt. af samtlige Behandlede; af disse vare 9, 4 Mænd og 5 Kvinder, tilbageiggende fra 1871, i Aarets Løb indkom 2, 1 Mand og 1 Kvinde. Helbredede udskreves 2 Kvinder, i Bedring 1 Mand og 1 Kvinde, og 1 Kvinde afgik ved Døden; tilbageiggende ved Aarets Slutning vare saaledes 6, 4 Mænd og 2 Kvinder.

For Delirium tremens behandledes 3 Mænd, 1 paa Bergens og 2 paa Rosenbergs Asyl, der samtlige indkom og igjen udgik helbredede i Aarets Løb.

Dementia. Under denne Diagnose behandledes 520 Syge, 305 Mænd og 215 Kvinder, 39,9 pCt. af samtlige Behandlede, 44 pCt. af de behandlede Mænd og 35,3 pCt. af de behandlede Kvinder. Forholdsvis har Kristiansands Asyl havt det største Antal Demente under Behandling, nemlig 70,4 pCt., dernæst Oslo, 69 pCt., og saa Bergens Asyl, 53,3 pCt. af de paa disse Asyler Behandlede.

Af de anførte 520 Behandlede vare 373, 217 Mænd og 156 Kvinder, tilbageiggende fra 1871, i 1872 indkom 147, 88 Mænd og 59 Kvinder, 26,7 pCt. af samtlige indkomne, 30,2 pCt. af de indkomne Mænd og 22,8 pCt. af de indkomne Kvinder. Antallet af Mænd, indkomne herfor, har oversteget Antallet af Kvinder med 19,7 pCt. Paa Oslo Asyl indkom det forholdsviis største Antal Demente, nemlig 60 pCt., dernæst Kristiansands med 53,3 pCt. af de Indkomne. Paa Gaustad udgjorde de Demente 24,5 pCt., paa Rotvold 25,7 pCt. af de Indkomne.

Af de for Dementia Behandlede udskreves helbredede 3 (0,6 pCt.), 1 Mand og 2 Kvinder, i Bedring 19, uhelbredede 64, og ved Døden afgik 15 (2,9 pCt.), 6 Mænd

og 9 Kvinder; tilsammen ere saaledes udgaaede og døde 101 Demente. Ved Aarets Slutning laa tilbage 419, 245 Mænd og 174 Kvinder, 48,8 pCt. af samtlige Tilbageiggende, 54,3 pCt. af de tilbageiggende Mænd og 42,8 pCt. af de tilbageiggende Kvinder. Ved Udgangen af 1871 udgjorde de Demente 49,5 pCt. af samtlige Tilbageiggende, altsaa 0,7 pCt. mere end ved Udgangen af 1872.

For Idiotismus congenitus vare 16 Syge under Behandling, 9 Mænd og 7 Kvinder, 1,2 pCt. af samtlige Behandlede. Af disse vare 6 Tilbageiggende fra 1871, nemlig 3 Mænd og 3 Kvinder; i 1872 indkom 10, 6 Mænd og 4 Kvinder, 1,8 pCt. af samtlige Indkomne. Uhelbredede udskreves 3 Kvinder, saa der ved Aarets Udgang vare tilbageiggende 13, 9 Mænd og 4 Kvinder, 1,5 pCt. af samtlige Tilbageiggende, 0,7 pCt. mere end ved Udgangen af 1871.

Idiotismus acquisitus. 40 Syge, 24 Mænd og 16 Kvinder, behandledes herfor, 3 pCt. af samtlige Behandlede. Af disse vare 31, 21 Mænd og 10 Kvinder, tilbageiggende fra 1871 og 9, 3 Mænd og 6 Kvinder, indkom i 1872. I Bedring udskreves 2, uhelbredede 3, og 3 afgik ved Døden. Tilbageiggende ved Udgangen af 1872 vare saaledes 32, 21 Mænd og 11 Kvinder, 3,7 pCt. af samtlige Tilbageiggende.

Epilepsia. Herfor behandledes 36, 19 Mænd og 17 Kvinder, 2,8 pCt. af samtlige Behandlede; 24, 13 Mænd og 11 Kvinder, vare tilbageiggende fra 1871, og 12, 6 af hvert Kjøen, indkom i 1872. Helbredede udskreves 4, 2 af hvert Kjøen, i Bedring 2, og 3, 2 Mænd og 1 Kvinde, afgik ved Døden. Tilbageiggende ved Aarets Slutning vare saaledes 27, 13 Mænd og 14 Kvinder, 3,2 pCt. af samtlige Tilbageiggende.

Paralysis generalis. Under denne Diagnose behandledes 12 Mænd, henvend 1 pCt. af samtlige Behandlede. 5 vare tilbageiggende fra 1871, 7 indkom i 1872. I Bedring udskreves 1, uhelbredet 1, og 4 afgik ved Døden. Tilbageiggende ved Udgangen af 1872 vare saaledes 6.

For Hemiplegia behandledes paa Kristiania Asyl 1 Mand, der udskreves uhelbredet.

Til Observation indtoges paa Rotvold Asyl 1 Mand og 1 Kvinde. Den første udgik efter afgiven Erklæring om hans mentale Tilstand, den sidste laa tilbage ved Aarets Slutning.

Oversigt over Dødsårsagerne hos de paa Sindssygeasylerne Afdøde.

Tabel XI.	Bronchitis chronica.			Emphysema pulmonum.			Pneumonia.			Gangræna pulmonum.			Pleuritis.			Phthisis.			Tuberculosis.			Diarrhoea.			Peritonitis.			Apo-plexia.			Hydrocephalus internus.			Ødema meningum.			Meningitis chronica.					
	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.			
Gaustad . . .	-	-	-	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	1	1	2	2	4	-	-	-	-	1	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-	1	1	2	-	-	-	-	-	-
Kristiania . . .	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	1	-	1	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Oslo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kristiansand	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Stavanger . .	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bergen	-	1	1	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Rosenbergs .	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Møllendal . .	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Trondhjem . .	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1		
Rotvold	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1				
	-	1	1	2	-	2	2	-	2	-	2	2	1	1	2	5	4	9	2	-	2	1	3	4	1	-	1	-	1	1	1	1	2	-	1	1	1	1	1			

Tabel XI.	Vitæ organica cerebri.			Paralysis generalis.			Epilepsia.			Insania.			Embolia.			Pyæmia.			Febris typhosa.			Marasmus.			Elephantiasis græcorum.			Drukning.			Suicidium.			Ubekjendt.								
	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.						
Gaustad . . .	-	-	-	3	-	3	-	1	1	2	3	5	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-					
Kristiania . .	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Oslo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Kristiansand	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Stavanger . .	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Bergen	-	-	-	-	-	-	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	2	2	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-					
Rosenbergs .	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1		
Møllendal . .	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1		
Trondhjem . .	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	
Rotvold	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	5	1	-	1	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	2	2
	-	1	1	3	-	3	2	1	3	2	3	5	-	2	2	1	-	1	-	-	-	1	1	1	5	5	1	-	1	-	1	1	-	1	1	-	1	1	-	2	2	

C. No. 5 b.

Som af ovenstaaende Liste vil sees, har Phthisis været den hyppigste Aarsag til Døden hos de paa Sindssygeasyleterne Afdøde, idet 9 Syge, 5 Mænd og 4 Kvinder, ere borttrykkede heraf; dernæst er under Betegnelserne

Insania og Marasmus opførte for hver 5 Døde og under Paralysis generalis, Epilepsia og Diarrhoe, for hver 3. Ved Selvmord omkom 1 og 1 druknede i Badet under et epileptisk Anfald.

De paa Sindssygeasyleterne Afdødes Alder.

	20—30 Aar.			30—40 Aar.			40—50 Aar.			50—60 Aar.			60—70 Aar.			70—80 Aar.			80—90 Aar.			Tilsammen.		
	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.
Gaustad	1	1	2	1	1	2	5	2	7	1	6	7	1	1	2	1	-	1	-	-	-	10	11	21
Kristiania	1	-	1	1	-	1	2	1	3	-	1	1	-	-	-	-	1	1	1	1	2	5	4	9
Oslo	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Kristiansand	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stavanger	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	1	1	-	-	-	-	-	-	1	1	2
Bergen	-	-	-	-	-	-	1	1	2	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	1	2	3
Rosenbergs	-	-	-	1	-	1	-	3	3	1	1	2	2	1	3	-	-	-	-	-	-	4	5	9
Møllendal	1	-	1	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	2
Trondhjem	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	3	3
Rotvold	1	-	1	-	-	-	2	-	2	-	2	2	-	1	1	-	-	-	-	-	-	3	3	6
	4	1	5	3	3	6	10	8	18	3	10	13	3	6	9	1	2	3	1	1	2	25	31	56

De fleste Dødsfald sees af Tabel XII at have indtruffet i Alderen mellem 40 og 50 Aar, i hvilken Aldersklasse nemlig 18 ere afgaaede ved Døden (32,14 pCt. af samtlige Døde); dernæst tæller 50—60 Aars Alderen de

fleste Døde, nemlig 13, og saa 60—70 Aars Alderen, nemlig 9. Fra 20—40 Aar gamle døde 11, mellem 70—90 Aar 5.

Oversigt over de Sindssyges Alder ved Indlæggelsen paa Sindssygeasyleterne i 1872.

	10—15 Aar.			15—20 Aar.			20—30 Aar.			30—40 Aar.			40—50 Aar.			50—60 Aar.			60—70 Aar.			70—80 Aar.			80—90 Aar.		
	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.
Gaustad	2	-	2	6	7	13	33	29	62	33	24	57	28	18	46	10	10	20	7	6	13	3	-	3	-	-	-
Kristiania	-	-	-	2	-	2	6	1	7	4	8	12	2	7	9	1	3	4	1	1	2	-	2	2	1	2	3
Bergen	-	-	-	2	1	3	2	6	8	4	7	11	-	5	5	7	1	8	1	-	1	-	1	1	-	-	-
Møllendal	-	-	-	1	-	1	6	6	12	2	3	5	3	2	5	2	-	2	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Rotvold	2	2	4	4	3	7	18	11	29	20	18	38	24	12	36	10	5	15	3	2	5	1	-	1	1	-	1
Tilsammen	4	2	6	15	11	26	65	53	118	63	60	123	57	44	101	30	19	49	12	9	21	4	3	7	3	2	5

De Sindssyges Alder ved Indlæggelsen kan angives med Sikkerhed kun for de Patienter, der ere indkomne paa følgende Asyler: Gaustad, Kristiania, Bergen, Møllendal og Rotvold. Den Aldersklasse, i hvilken de talrigste Indlæggelser have fundet Sted, er 30—40 Aars Alderen, i hvilken et Antal af 123 Syge, 63 Mænd og 60 Kvinder, ere indkomne, dernæst har 20—30 Aars Alderen

et Antal af 118 Indlæggelser, 65 Mænd og 53 Kvinder, saa 40—50 Aars Alderen et Antal af 101, nemlig 57 Mænd og 44 Kvinder. Mellem 10 og 15 Aar gamle vare 6 Indkomne, 4 af Mand- og 2 af Kvindekjøn, mellem 70 og 80 Aar 7, 4 Mænd og 3 Kvinder, og mellem 80 og 90 Aar 5, 3 Mænd og 2 Kvinder.

Oversigt over Sindssygdommens eller det sidste Anfalds Varighed ved Indlæggelsen.

Tabel XIV.	Under 1/2 Aar.			1/2—1 Aar.			1—2 Aar.			Over 2 Aar.			Ubekjendt.			Tilsammen.		
	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.
Gaustad	53	64	117	15	11	26	18	3	21	36	16	52	-	-	-	122	94	216
Kristiania	5	11	16	1	4	5	-	3	3	10	4	14	1	2	3	17	24	41
Bergen	9	9	18	2	4	6	1	1	2	4	7	11	-	-	-	16	21	37
Rosenbergs	13	11	24	2	2	4	-	1	1	6	5	11	1	3	4	22	22	44
Møllendal	6	6	12	3	1	4	1	2	3	5	2	7	-	-	-	15	11	26
Rotvold	27	24	51	7	5	12	14	6	20	33	16	49	1	1	2	82	52	134
	113	125	238	30	27	57	34	16	50	94	52	146	3	6	9	274	224	498

Opgave over Sygdommens Varighed før Indlæggelsen haves kun fra følgende: Gaustad, Kristiania, Bergen, Rosenbergs, Møllendal og Rotvold Asyler. Til disse ere i 1872 indkomne 498 Sindssyge, nemlig 274 Mænd og 224 Kvinder, derunder ikke medregnede 2 paa Rotvold til Observation Indlagte. At Sygdommen har været af under 1/2 Aars Varighed før Indlæggelsen, sees at have været det al-

mindeligste, idet dette har været Tilfældet hos 238 af det nævnte Antal Indlagte, dernæst har en Varighed af over 2 Aar været det hyppigste, nemlig hos 146. Hos 57 havde Sygdommen været mellem 1/2 og 1 Aar og hos 50 mellem 1 og 2 Aar ved Indlæggelsen i Asyl. I 9 Tilfælde har Varigheden været ubekjendt.

Oversigt over Tiden paa Aaret for de Syges Indlæggelse paa Asylerne i 1872.

Tabel X ¹ .	Januar.			Februar.			Marts.			April.			Mai.			Juni.			Juli.			August.			Septem-ber.			Oktober.			November.			December.		
	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.			
Gaustad	11	4	15	12	5	17	5	4	9	14	15	29	8	12	20	14	10	24	14	10	24	12	7	19	10	4	14	12	9	21	4	5	9	6	9	15
Kristiania	1	1	2	-	2	2	-	-	-	2	4	6	2	5	7	3	4	7	3	1	4	-	1	1	-	-	-	2	2	4	1	4	5	3	-	3
Møllendal	2	1	3	-	-	-	-	-	-	1	1	2	3	1	4	1	1	2	3	5	1	1	2	2	-	2	1	-	1	1	-	1	1	4	5	
Rotvold	5	3	8	2	3	5	18	4	22	14	5	19	6	5	11	12	3	15	5	5	10	3	7	10	6	7	13	6	2	8	2	4	6	4	5	9
Tilsammen	19	9	28	14	10	24	23	8	31	31	25	56	19	23	42	30	17	47	24	19	43	16	16	32	18	11	29	21	13	34	8	13	21	14	18	32
	1ste Kvartal = 83.									2det Kvartal = 145.									3die Kvartal = 104.									4de Kvartal = 87.								

Aarstiden for de Syges Indlæggelse er opgivet fra Gaustad, Kristiania, Møllendal og Rotvold Asyler. I 2det Kvartal indkom paa disse Asyler de fleste Syge nemlig 145, i 3die 104, i 4de 87 og i 1ste de færreste nemlig 83. Ordnes Maanederne efter Indlægelsens Hyppighed, faaes følgende Række:

I April indlagdes 56 Syge
 - Juni — 47 —
 - Juli — 43 —

Lateris 146 Syge

Transport 146 Syge
 I Mai indlagdes 42 —
 - Oktober — 34 —
 - August — 32 —
 - December — 32 —
 - Marts — 31 —
 - September — 29 —
 - Januar — 28 —
 - Februar — 24 —
 - November — 21 —
 Aaret 1872 419 Syge.

Oversigt over de i 1872 paa Sindssygeasylerne Indkomnes Hjemstavn.

Tabel XVI.	Gaustad.	Kristiania.	Bergen.	Rosenbergs.	Møllendal.	Trondhjem.	Rotvold.	Tilsammen.
Landdistrikterne i:								
Akershus Amt	39	6	-	-	-	-	-	45
Smaalenenes do.	12	-	-	-	-	-	-	12
Buskeruds do.	16	-	-	-	-	-	-	16
Jarlsberg-Laurviks do.	11	-	-	-	-	-	-	11
Hedemarkens do.	23	1	-	-	-	-	3	27
Kristians do.	21	-	-	-	-	-	-	21
Bratsbergs do.	18	-	-	-	-	-	-	18
Nedenæs do.	11	-	-	-	-	-	-	11
Lister-Mandals do.	12	-	1	-	-	-	-	13
Stavanger do.	-	-	1	9	8	-	-	18
Søndre Bergenhus do.	-	-	9	11	10	-	-	30
Nordre Bergenhus do.	2	-	4	10	3	-	3	22
Romsdals do.	-	-	-	-	2	-	16	18
Søndre Trondhjems do.	-	-	-	-	-	10	16	26
Nordre Trondhjems do.	-	-	-	-	-	4	22	26
Nordlands do.	-	-	1	-	-	-	31	32
Tromsø do.	-	-	-	-	-	-	11	11
Finmarkens do.	-	-	-	-	-	-	3	3
Fra norske Landdistrikter	165	7	16	30	23	14	105	360
Kjøb- og Ladesteder:								
Kristiania	18	31	-	-	-	-	1	50
Moss	1	2	-	-	-	-	-	3
Fredrikshald	1	-	-	-	-	-	-	1
Drammen	9	-	-	-	-	-	-	9
Holmestrand	1	-	-	-	-	-	-	1
Horten	1	-	-	-	-	-	-	1
Sandefjord	1	-	-	-	-	-	-	1
Laurvik	1	-	-	-	-	-	-	1
Skien	2	-	-	-	-	-	-	2
Risør	1	-	-	-	-	-	-	1
Arendal	3	-	-	-	-	-	-	3
Kristiansand	4	-	-	-	-	-	-	4
Flekkefjord	-	-	-	1	-	-	-	1
Egersund	-	-	-	1	-	-	-	1
Stavanger	3	-	2	-	-	-	-	5
Skudsnæshavn	-	-	-	2	-	-	-	2
Bergen	2	-	19	8	3	-	-	32
Aalesund	1	-	-	1	-	-	2	4
Molde	-	-	-	-	-	-	1	1
Kristiansund	-	-	-	-	-	-	5	5
Lateris	49	33	21	13	3	-	9	128

	Gaustad.	Kristiania.	Bergen.	Rosenbergs.	Møllendal.	Trondhjem.	Rotvold.	Tilsammen.
Transport . . .	49	33	21	13	3	-	9	128
Trondhjem	-	-	-	-	-	8	16	24
Levanger	-	-	-	-	-	-	1	1
Stenkjær	-	-	-	-	-	-	1	1
Tromsø	-	-	-	-	-	-	1	1
Hammerfest	-	-	-	-	-	-	1	1
Fra norske Byer	49	33	21	13	3	8	29	156
Sverige	2	1	-	1	-	-	1	5
Finland	-	-	-	-	-	-	1	1
Tilsammen	216	41	37	44	26	22	136	522

Opgave over de Indkomnes Hjemstavn kan kun meddeles fra Asylerne: Gaustad, Kristiania, Bergen, Rosenbergs, Møllendal, Trondhjem og Rotvold. Paa disse Asyler ere i 1872 indkomne 522 Sindssyge, af hvilke 516 havde hjemme i Norge, 5 i Sverige og 1 i Finland. Af de fra Norge Indkomne ere 360 (69,8 pCt.) fra Landdistrikterne og 156 (30,2 pCt.) fra Byerne. Af Landdistrikterne har Akerhus Amt leveret de fleste, nemlig 45, 39 til Gaustad og 6 til Kristiania Asyl, dernæst kommer

Nordlands Amt med 32, 31 til Rotvold og 1 til Bergens Asyl, saa søndre Bergenshus Amt med 30, alle til de i eller ved Bergen værende Asyler. Finmarkens Amt har leveret det færreste Antal, nemlig 3, alle indlagte paa Rotvold Asyl. Af Byerne have Kristiania, Bergen og Trondhjem leveret de Fleste, nemlig henholdsvis 50, 32 og 24; dernæst kommer Drammen med 9, Stavanger og Kristiansund hver med 5.

Oversigt over de i nedenanførte 3 Sindssygeasyler i 1872 Indlagtes Stand og Stilling.

	Bergen.			Rosenbergs.			Rotvold.			Tilsammen.		
	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.
Arbejderstanden	3	1	4	1	4	5	1	2	3	5	7	12
Bondestanden	3	6	9	12	11	23	60	39	99	75	56	131
Borgerstanden	-	-	-	-	2	2	-	-	-	-	2	2
Embeds- og Bestillingsstanden	1	-	1	-	-	-	2	2	4	3	2	5
Forskjellige Funktionærer . . .	-	-	-	-	-	-	1	2	3	1	2	3
Haandværkerstanden	5	3	8	6	2	8	12	6	18	23	11	34
Handelsstanden	2	6	8	-	-	-	2	-	2	4	6	10
Lægds- og Fattiglemmer	1	2	3	1*)	1	2	-	-	-	2	3	5
Skolelærerstanden	-	-	-	1	-	1	4	1	5	5	1	6
Sømandsstanden	1	1	2	1	1	2	1	1	2	3	3	6
Tjenerstanden	-	2	2	-	1	1	-	-	-	-	3	3
Tilsammen	16	21	37	22	22	44	83	53	136	121	96	217

*) Led tillige af Spedalskhed.

De Indkomnes Stand og Stilling er kun opgivet fra Bergens, Rosenbergs og Rotvolds Asyler. Paa disse Asyler ere i 1872 indkomne 217 Sindssyge, 121 Mænd og 96 Kvinder. Bondestanden har blandt disse været den talrigst repræsenterede, nemlig med 131 Indlagte, hvoraf

75 Mænd og 56 Kvinder, dernæst Haandværkerstanden, med 34 Indkomne, nemlig 23 Mænd og 11 Kvinder, saa Arbejderstanden, med 12, 5 Mænd og 7 Kvinder, og Handelstanden med 10 Syge, 4 Mænd og 6 Kvinder.

Oversigt over Aarsagerne til Sindssygdomme

	Apoplexi.			Arveligt Anlæg.			Alderdom.			Barselseng og Diegivning.			Blodtab.			Brystsygdom.			Chlorose.			Digestions-ordener.			Drik.		
	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.
Gaustad	1	-	1	35	24	59	-	-	-	-	7	7	-	-	-	2	-	2	-	-	-	-	-	-	13	1	14
Kristiania ¹⁾	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	2	-	-	4	-	-	-	-	-	-
Bergen	-	-	-	-	1	1	-	1	1	-	1	1	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	-	6
Rosenbergs	1	-	1	²⁾ 6	-	6	-	-	-	-	2	2	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	4
Møllendal ³⁾	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2
Trondhjem	-	-	-	-	-	6	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rotvold ⁴⁾	-	-	-	29	12	41	1	-	1	-	6	6	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	12	-	12	
			3			113			2			19			2			2		3			4			4	

	Udtæring (Marasmus).			Mangelfuld Udvikling af Hjernen.			Menstruationsurodener.			Nervøs Svækkelse.			Overanstængelse.			Politisk Exaltation.			Religiøse Sindsindtryk.			Selvbesmitelse.			Smertelige Sindsindtryk.		
	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.
Gaustad	-	-	-	-	-	-	-	7	7	-	-	-	1	1	2	-	-	-	6	3	9	16	2	18	23	24	47
Kristiania	-	-	3	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bergen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	2	2	1	-	1	3	14	1	15
Rosenbergs	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	3	1	-	1	-	6	6
Møllendal	3	1	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	2	6	2	-	2	2	5	7
Trondhjem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	3	-	-	3
Rotvold	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	⁵⁾ 5	-	5	1	-	1	-	4	3	7	12	4	16	19	19	38
			7			2			8			2			8		1			28			41			111	

¹⁾ Foruden de paa Tabellen nævnte Aarsager ere opgivne seksuelle Forstyrrelser 12, psykisk Indvirkning 3.

²⁾ Desuden har Arvelighed i Forbindelse med andre Aarsager været tilstede hos 4 Kvinder.

³⁾ Arveligt Anlæg i Forbindelse med en af de opførte Aarsager har været tilstede hos 5 Mænd og 6 Kvinder.

⁴⁾ Hos et stort Antal af de Syge have flere af de nævnte Aarsager virket samtidig; hos 64 er en enkelt Sygdomsaarsag optegnet som den fremtrædende.

⁵⁾ Der gjøres Forskjel paa legemlig og aandelig Overanstængelse.

Oversigt over Forholdet af Udgaede og Døde til samtlige i Aaret 1872 paa Sindssygeasyleterne Behandlede.

	Gaustad.	Kristiania.	Oslo.	Kristiansand.	Stavanger.	Bergen.	Rosenbergs.	Møllendal.	Trondhjem.	Rotvold.
Helbredede	11,6 pCt.	11,9 pCt.	6,4 pCt.	18,5 pCt.	33,3 pCt.	22,8 pCt.	10,7 pCt.	10,7 pCt.	7,4 pCt.	10,3 pCt.
I Bedring	13,0 —	5,0 —	0,0 —	7,4 —	0,0 —	6,5 —	5,0 —	14,3 —	4,9 —	2,2 —
Uhelbredede	14,3 —	2,5 —	12,8 —	14,8 —	0,0 —	8,7 —	9,6 —	3,6 —	6,2 —	5,1 —
Døde	4,3 —	5,7 —	2,1 —	0,0 —	22,2 —	3,3 —	5,0 —	2,4 —	3,7 —	4,4 —
Udgaede og Døde tilsam.	43,2 —	25,1 —	21,2 —	40,7 —	55,5 —	41,3 —	30,5 —	30,9 —	22,2 —	22,7 —

Oversigt over Aarsagerne t

Tabel XX.	Selvbeskadigelser og Selvmordstrang.						Uro og Voldsomhed.						Slet og usømmelig Opførsel.					
	Antal Tilfælde, der have foranlediget Tvangs Anvendelse.			Antal Personer, der have været underkastede Tvang.			Antal Tilfælde.			Antal Personer.			Antal Tilfælde.			Antal Personer.		
	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.
Gaustad	5	22	27	3	9	12	18	4	22	13	4	17	-	-	-	-	-	-
Kristiania	-	1	1	-	1	1	11	14	25	5	6	11	-	3	3	-	2	2
Oslo	-	-	-	-	-	-	-	31	31	-	12	12	-	-	-	-	-	-
Kristiansand	2	-	2	-	-	-	5	2	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stavanger	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	-	1	1
Bergen	-	3	3	-	2	2	10	19	29	4	5	9	-	-	-	-	-	-
Rosenbergs	-	2	2	-	2	2	17	31	48	14	15	29	1	3	4	1	2	3
Møllendal	-	-	-	-	-	-	11	69	80	5	7	12	-	-	-	-	-	-
Trondhjem	-	4	4	-	3	3	17	22	39	6	13	19	-	2	2	-	2	2
Rotvold	-	-	-	-	-	-	37	6	43	12	4	16	1	2	3	1	2	3
	7	32	39	3	17	20	126	198	324	59	66	125	2	12	14	2	9	11

Tvangsmid

Tabel XXI.	Indespærring.						Tvangsstrøie.						Indespærring og Tvangsstrøie.						Tvangstol.															
	Antal Tilfælde, hvori Tvangsmidlet har været anvendt.			Antal Personer, som have været underkastede Tvangsmidlets Anvendelse.			Tiden, hvori Tvangsmidlet er bleven anvendt.	Antal Tilfælde.			Antal Personer.			Tiden.	Antal Tilfælde.			Antal Personer.			Tiden.													
	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.		Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.		Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.														
Gaustad	10	1	11	9	1	10	122 Døgn og 2 Timer.	13	14	27	7	9	16	264 Døgn og 3 Timer.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Christiania	4	3	7	4	3	7	107 Døgn.	7	12	19	4	8	12	153 Døgn og 12 Timer.	-	1	1	-	1	1	2 Døgn.	-	2	2	-	2	2	91 Døgn.	-	-	-	-	-	-
Oslo	-	31	31	-	12	12	785 Døgn og 21 Tim.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Christiansand	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3 Timer.	-	-	-	-	-	-	4 Timer.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Stavanger	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Bergen	1	2	3	1	2	3	42 Døgn og 8 Timer.	1	3	4	1	2	3	83 Døgn og 12 Timer.	8	17	25	2	3	5	1279 Døgn og 12 Timer.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosenbergs	3	16	19	-	-	-	1155 Døgn og 6 Timer.	14	20	34	-	-	-	4492 Døgn.	3	3	6	-	-	-	346 Døgn.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Møllendal	11	60	71	5	7	12	430 Døgn og 21 Timer.	-	10	10	-	1	1	35 Døgn og 20 Timer.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Trondhjem	16	22	38	5	13	18	270 Døgn og 23 Timer.	1	1	2	1	1	2	457 Døgn.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10 Timer.	-	1	1	-	1	1	-
Rotvold	41	8	49	15	6	21	5 Døgn og 7 Timer.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	86	143	229				2919 Døgn og 16 Timer.	36	60	96				5486 Døgn og 2 Timer.	11	21	32				1627 Døgn og 16 Timer.	-	3	3										91 Døgn og 10 Timer.

Tvangsmidlernes Anvendelse.

Undvigelseslyst.						Epileptiske Anfald.						Tilsammen.						
Antal Tilfælde.			Antal Personer.			Antal Tilfælde.			Antal Personer.			Antal Tilfælde.			Antal Personer.			
d.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	23	26	49	16	13	29	Gaustad.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11	18	29	5	9	14	Kristiania.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	31	31	-	12	12	Oslo.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	2	9	-	-	-	Kristiansand.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	-	1	1	Stavanger.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	22	32	4	7	11	Bergen.
2	-	2	1	-	1	-	3	3	-	3	3	20	39	59	16	22	38	Rosenbergs.
-	1	1	-	1	1	-	-	-	-	-	-	11	70	81	5	8	13	Møllendal.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	17	28	45	6	18	24	Trondhjem.
3	-	3	2	-	2	-	-	-	-	-	-	41	8	49	15	6	21	Rotvold.
5	1	6	3	1	4	-	3	3	-	3	3	140	246	386	67	96	163	

Tvangsmidernes Art.

Tvangsstol og Tvangstrøie.						Spændeseng.						Haandstropper.						Kold Styrte.						Den samlede Tid, hvori Tvang er bleven anvendt.
Antal Tilfælde.			Antal Personer.			Tiden.	Antal Tilfælde.			Antal Personer.			Tiden.	Antal Tilfælde.			Antal Personer.			Tiden.				
Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.		Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.		Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.						
11	11	-	3	3	9	Døgn og 9 Timer.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	395 Døgn og 14 Timer.			
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	353 - - 12 -			
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	785 - - 21 -			
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	- - - 8 -			
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	- - - 1 1/3 Time.			
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,405 - - 2 -			
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5,993 - - 6 -			
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	466 - - 17 -			
-	-	-	-	-	-	-	4	4	-	3	3	5 Døgn og 3 Timer.	-	-	-	-	-	-	-	-	733 - - 12 -			
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5 - - 7 -			
11	11	-	-	-	9	Døgn og 9 Timer.	4	4	-	-	-	1 Time.	-	2	2	-	-	-	-	2/3 Time.	10,139 Døgn og 3 2/3 Timer.			

Oversigt over Anvendelse af Tvangsmidler i Norges Sindssygeasylter i 1872.

Tabel XXII.	Tid, hvori Tvang er anvendt, i Forhold til samlet Antal Forpleiningsdage.	Paa hver Syg, af samtlige Behandlede, kom af Tvangstid, gennemsnitlig.	Af samtlige Behandlede have været underkastede Tvang.	Hvormange Gange hver.	Anmærkning.
Gaustad	0,4 pCt.	0,8 Døgn	5,9 pCt.	1,7 Gange	Ingen Aarsliste over Tvang. Do. Do. Do. „Kun 2 Gange Straffestyrkt.“
Rotvold	0,02 —	0,04 —	15,4 —	2,3 —	
Christiania	0,8 —	2,2 —	8,8 —	2,1 —	
Oslo	5,6 —	16,9 —	25,5 —	2,6 —	
Christiansand	0,006 —	0,01 —	—	—	
Stavanger	0,002 —	0,003 —	11,1 —	2,0 —	
Bergens By	6,7 —	15,3 —	11,9 —	2,9 —	
Rosenbergs	12,4 —	33,9 —	21,5 —	1,5 —	
Møllendal	2,2 —	5,5 —	15,5 —	6,2 —	
Trondhjem	2,3 —	5,9 —	29,6 —	1,9 —	

Tvangsmidler ere paa samtlige Asylter blevet anvendt 386 Gange, hos 140 Mænd og 246 Kvinder; 377 af disse Tilfælde angaa 163 Syge, nemlig 133 Gange hos 67 Mænd og 244 Gange hos 96 Kvinder. Uro og Voldsomhed ere de Symptomer, der hyppigst have givet Anledning til Tvangsmidlers Anvendelse, nemlig 324 Gange, deraf 126 hos Mænd og 198 hos Kvinder, eller 83,8 pCt. af samtlige Tilfælde. Dernæst har Selvbeskadigelses- og Selvmordsstrang været den hyppigste Aarsag, nemlig i 39 Tilfælde, 7 hos Mænd og 32 hos Kvinder, eller 10,1 pCt. af samtlige Tilfælde. 3 Gange er Tvang blevet anvendt paa Grund af epileptiske Anfald.

Paa Trondhjems Asyl sees forholdsvis flest Syge at være underkastede Tvang, nemlig 29,7 pCt. af de Behandlede, dernæst Oslo med 25,5 og saa Rosenbergs med 21,5 pCt. af de Behandlede. Paa Møllendals Asyl er Tvangsmidlers Anvendelse bleven oftest gjentaget paa hvert, samme underkastet Individ, nemlig 6,2 Gange, dernæst kommer Bergen med 2,9, Oslo med 2,6 og saa Rotvold Asyl med 2,3 Gange.

Indespærring er det hyppigst anvendte Tvangsmiddel, er nemlig paa samtlige Asylter, benyttet 229 Gange, hvoraf 86 hos Mænd, 143 hos Kvinder, eller i 59,3 pCt. af samtlige Tilfælde. Forholdsvis hyppigst er Indespærring benyttet paa Oslo og Rotvolds Asylter (paa hvilke ikke har været benyttet noget andet Tvangsmiddel), dernæst paa Møllendals Asyl, hvor Indespærring er bleven benyttet i 98,8 pCt. af samtlige Tilfælde. Paa Stavanger og Christiansands Asylter har Indespærring ikke været anvendt, der-

næst er den bleven anvendt forholdsvis sjældent paa Gaustad, nemlig i 22,5 pCt. af samtlige Tilfælde.

Den Tid, hvori Indespærring er bleven anvendt, beløber sig ialt til 2919 Døgn og 16 Timer; paa Rosenbergs Asyl er den bleven anvendt tilsammen i 1155 Døgn og 6 Timer, paa Rotvold i 5 Døgn og 7 Timer.

Tvangstrøie er (Christiansands Asyl ikke medregnet) bleven benyttet 96 Gange, 36 hos Mænd og 60 hos Kvinder, eller i 24,8 pCt. af alle Tvangstilfælde. Paa Christiania Asyl er dette Tvangsmiddel forholdsvis hyppigst benyttet, nemlig i 65,5 pCt. af de der forekomne Tilfælde af Tvangs Anvendelse, paa Rosenbergs Asyl i 57,6 pCt. og paa Gaustad Asyl i 55,1 pCt. Den samlede Tid, hvori Tvangstrøie er bleven anvendt paa samtlige Asylter, beløber sig til 5486 Døgn og 2 Timer, hvoraf falder 4492 Døgn paa Rosenbergs Asyl. Paa Christiansands Asyl er den bleven anvendt ialt i 3 Timer.

Indespærring og Tvangstrøie er paa 3 Asylter bleven anvendt 32 Gange, 11 hos Mænd og 21 hos Kvinder. Denne Combination af Tvangsmidler er hyppigst bleven anvendt paa Bergens Asyl nemlig i 78,1 pCt. af de der forekomne Tilfælde af Tvangs Anvendelse. Den samlede Tid, hvori disse Tvangsmidler ere anvendte, er 1627 Døgn og 16 Timer; deraf kommer 1279 Døgn og 12 Timer paa Bergens Asyl og 346 Døgn paa Rosenbergs 2 Døgn paa Christiania og 4 Timer paa Christiansands Asyl.

Tvangsstol alene er bleven anvendt i 3 Tilfælde, 2 paa Christiania og i 1 paa Trondhjems Asyl, tilsammen i 91 Døgn og 10 Timer.

Tvangsstol og Tvangstrøie i Forening er bleven an-

vendt kun paa Gaustad Asyl, i 11 Tilfælde, tilsammen i 9 Døgn og 9 Timer.

Spændeseng er paa Trondhjems Asyl benyttet i 4 Tilfælde i 5 Døgn og 3 Timer, Haandstropper paa Christiansands Asyl i 1 Time og kold Styrst paa Stavanger Asyl, 2 Gange, $\frac{1}{3}$ Time hver Gang.

Forholdet mellem den Tid, hvori Tvang er bleven anvendt, og Antallet af Liggedage viser sig at være størst for Rosenbergs Asyls Vedkommende, nemlig 12,4 pCt., dernæst kommer Bergens Asyl med 6,7 pCt., saa Oslo Asyl med 5,6 pCt., Trondhjems 2,3 pCt., Møllendal 2,2 pCt., Christiania 0,8 pCt., Gaustad 0,4 pCt., Rotvold 0,02 pCt., Christiansand 0,006 pCt., Stavanger 0,002 pCt.

Over **Arbeidsvirksomheden** giver Tabel XXIII en Oversigt:

Paa Gaustad Asyl har det gennemsnitlige Antal af dagligt arbejdende Syge været 148,5, nemlig 90 Mænd og 58,5 Kvinder eller 53,1 pCt. af det gennemsnitlige Belæg. Arbeidet har for Mændenes Vedkommende hovedsageligen bestaaet i Gaards-, Mark- og Havearbeide om Sommeren og Skjæren, Hugning og Bæren af Brænde om Vinteren, samt derhos i anden Husgjerning og i Drevplukning, for en mindre Del i Haandværksarbeide (med Skomageren, Snedkeren og Smeden), — for Kvindernes Vedkommende i Søm og andet kvindeligt Haandarbeide, Vadsk og anden Husgjerning og for en mindre Del i Mark- og Havearbeide.

Paa Christiania Asyl have 51 Syge, 32 Mænd og 19 Kvinder, eller 43,3 pCt. af Belægget, i Gjennemsnit dagligen været beskæftiget med forskjellig Slags Arbeide, der for Mændenes Vedkommende væsentligen har været udvendigt Arbeide samt Drevplukning, for Kvindernes især Haandarbeide.

Paa Oslo Asyl har Gjennemsnitstallet af dagligt arbejdende syge Kvinder været 17,7 eller 47,0 pCt. af Belægget; Arbeidet har bestaaet i forskjellig Slags Husgjerning, Haandarbeide og Drevplukning.

Paa Christiansands Asyl har Gjennemsnitsantallet af dagligt arbejdende Syge været 9,9, nemlig 5,3 Mænd og 4,3 Kvinder, eller 63,8 pCt. af Belægget. Mændenes Arbeide har sær bestaaet i Pindeskjæring og udvendigt Arbeide, Kvindernes i kvindeligt Haandarbeide.

Paa Stavangers Asyl have 23 Mænd og 0,5 Kvinder, tilsammen 66,6 pCt. af Belægget, i Gjennemsnit dagligen været beskæftiget med Arbeide, de første med Drevplukning og Haandværksarbeide, de sidste med Haandarbeide.

Paa Bergens Asyl har Gjennemsnitsantallet af dagligt arbejdende Syge været 29, 14,8 Mænd og 14,3 Kvinder, eller 50,6 pCt. af Belægget. Mændenes Arbeide har især bestaaet i Fiskegarnbinden, Skomager- og Skrædderarbeide,

Oversigt over Arbeidsvirksomheden i Asylerne i 1872.

Tabel XXIII.	Gaards- og Havearbeide.			Haandværksarbeide.			Husgjerning.			Drevplukning.			Kontorarbeide.			Not. og Garnbinding.			Kvindeligt Haandarbeide.			Tilsammen.			
	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	
Gaustad	44,4	5	49,4	5,4	-	5,4	17,9	17,7	35,5	22,5	-	22,5	0,05	-	0,05	-	-	-	-	35,8	19	54,8	90,0	58,5	148,5
Christiania	17	4	21	5	-	5	-	-	5,0	10	-	10	-	-	-	-	-	-	-	15	32	47	32	19	51
Oslo	-	-	-	-	-	-	-	5,0	5,0	2,7	2,7	-	-	-	-	-	-	-	-	10,0	10,0	-	-	17,6	17,6
Christiansand	1,7	-	1,9	3,3	-	3,3	-	0,9	0,9	0,3	0,3	-	-	-	-	-	-	-	-	3,5	3,5	5,8	4,4	9,8	
Stavanger	-	-	-	0,2	-	0,2	-	-	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	0,5	0,5	2,2	0,5	2,7	
Bergen	5,1	-	5,1	2,0	-	2,0	5,5	4,7	10,3	7,5	-	7,5	-	-	-	-	-	-	-	14,8	14,8	14,8	14,2	29	
Rosenbergs	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6,4	-	-	-	15,2	15,2	26,5	19,9	46,4	
Møllendal	6,8	-	6,8	2,2	-	2,2	-	0,2	0,2	8,9	-	8,9	-	-	-	-	-	-	-	9,6	9,6	15,2	13	28,2	
Trondhjem	13,5	0,5	14,0	1,4	-	1,4	2,8	2,3	5,1	7,2	-	7,2	-	-	-	3,8	-	-	-	11,3	11,3	21,2	9,8	31	
Rotvold	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,1	-	0,1	-	-	-	2,1	-	-	-	11,3	11,3	27,0	14,2	41,2	
																						234,4	171,5	405,6	

* Trondhjem

Kvindernes især i almindeligt Haandarbeide, Vadskning og Strygning.

Paa Rosenbergs Asyl har Antallet af de dagligt arbejdende Syge gjennemsnitligen beløbet sig til 46,4, 26,5 Mænd og 19,9 Kvinder, eller 34,8 pCt. af Belægget. Alt Jord-, Snedker-, Skomager-, Skrædder- og Glasmagerarbeide er udført af Asylets egne Folk.

Paa Møllendal Asyl har Gjennemsnitstallet af dagligt arbejdende Syge været 28,3, 15,3 Mænd og 13 Kvinder, eller 48,6 pCt. af Belægget. Adskillige saavel af Mændene som af Kvinderne have haft Beskjæftigelse paa et af Asylet forpagtet Engstykke.

Paa Trøndhjems Asyl have 31 Syge, 21,2 Mænd og 9,8 Kvinder, eller 53,2 pCt. af Belægget, i Gjennemsnit dagligt været beskjæftiget med Arbeide. For Mændene har det især været udvendigt Arbeide, Snedkerarbeide og Drevplukning, for Kvinderne især Haandarbeide. Snedkerarbeidet har taget et betydeligt Opsving i det Sidste; Husgeraad af forskjellig Art er bleven forfærdiget i Asylet.

Paa Rotvolds Asyl har Gjennemsnitstallet af dagligt arbejdende Syge været 41,2, 27 Mænd og 14,1 Kvinder eller 63,5 pCt. af Belægget, Mændenes Arbeide har væsentlig bestaaet i udvendigt Arbeide, Drevplukning og Garnbinden, Kvindernes især i huslige Sysler og Haandarbeide. Enkelte Syge have deltaget i Fiskeri.

Om den i Asylerne afholdte **Gudstjeneste** og om **Adspredelserne** for de Syge indeholde Beretningerne Følgende:

Paa Gaustad Asyl var saavel for Betjeningen som for de Syge den geistlige Bistand af stor Nytte. Den udføres af den for Asylet særskilt ansatte Præst, der i Overensstemmelse med Asylets Reglement daglig ydede den Sjælesorg, om hvis Nødvendighed eller Hensigtsmæssighed han og Direktøren enedes, og hver Helligdag holdt Gudstjeneste. Desuden holdt han en Dag i Ugen fra 1ste Oktober til 1ste April Bibellæsning samt hver Høst Takkefest efter Indhøstningen.

De paa Gaustad Asyl for de Syge anordnede Adspredelser bestode i, at der en Aften hver Uge i Vintertiden holdtes selskabelig Sammenkomst, hvorunder Asylets Personale med Familie søgte efter Evne at hygge for og opmuntre de Syge, hvorhos der ved St. Hans og de store Høitider holdtes Bal, musikalsk Underholdning o. desl.

Gudstjenesten har i Christiania Asyl i Regelen været holdt hver 3die Søndag og har stadigen været besøgt af omtrent 50 Syge samt Lægerne og Størstedelen af Vokterpersonalet.

I Bergens Asyl er Gudstjeneste regelmæssigt bleven holdt hver 14de Dag af Asylets Præst. Det selskabelige Samliv har i Sommermaanederne bestaaet i Udflugter i Omegnen, dels til Lands og dels til Vands, og i Vintermaanederne i forskjellige Slags Spil. I Julen afholdtes en Instrumental- og Vokalkoncert af nogle af Byens Amatører. Der er gjort en Begyndelse til at oprette et Bibliothek for Opsynet og Patienterne.

Paa Trøndhjems Asyl have de Syge havt deres Frihed saameget som muligt; flere have endog havt Tilladelse til paa egen Haand at foretage Spadsereture, samt om Søndagen efter Behag at besøge Byens forskjellige Kirker.

Gudstjeneste er paa Rotvold Asyl bleven afholdt hver 2den Helligdag; naar Veiret har tilladt det, have desuden ikke faa af de Syge besøgt Lade Kirke de mellemliggende Helligdage.

Af Midler til Underholdning og Adspredelse inden dette Asyl maa, foruden de daglige ved Hjælp af musikalske Instrumenter, illustrerede Blade o. s. v., nævnes, at Asylets Præst har foretaget ugentlige Sangøvelser med Syge og Betjente, og at disse have været omfattede med stor Interesse. 2 større Festligheder have været afholdte, nemlig 17de Mai ude i Asylets Park og 3die Juledag paa Kvindesidens Afdeling for rolige Syge. I begge Feste deltog foruden et meget stort Antal, omtrent $\frac{3}{5}$, af de Syge og Betjentene tillige de i Asylet boende Familier. Festerne vare fælles for begge Forplejningsklasser og vare livlige og muntre uden nogensomhelst Forstyrrelse. Ogsaa St. Hans Aften vare en Del baade Syge og Sunde samlede i Nærheden af Asylet ved Blus af Tjæretønder. En Sangkvartet fra Aalesund har ogsaa en Gang gjæstet Asylet.

Den for de medicinske Studerende paa Gaustad indrettede kliniske Undervisning har i dette som tidligere Aar været delt i 2 Semestre, hvori Direktøren har i Korthed gennemgaaet og under examineriske, med skriftlige Fremstillinger forbundne Øvelser søgt at bibringe praktisk Kjendskab til de almindeligst forekommende Sindsygdomme og disses Behandling og den for det praktiske Liv fornødne Kundskab i administrativ og retsmedicinsk Psychiatri. Deltagerne i Kliniken indgaa som Volontører ved Asylet, hvorhen de befordres fra Byen med Asylets Befordringsmidler. Deres Tal var i første Semester 2 examinerede Læger og 10 ældre Studerende, for hvem der i 2 Afdelinger holdtes Klinik 2 Timer hver Thursdag og 2 hver Lørdag; i andet Semester besøgtes Kliniken kun af 4 ældre Studerende og holdtes 1 Gang om Ugen.

Oversigt

over Gaustad Sindssygeasyls Indtægter og Udgifter i 1872.

I. Indtægt.

	Spd.	Skill.	Spd.	Skill.
A. Beholdning fra Aaret 1871 i Kasse	4 418	37		
Restancer efter Kasseregnskabet	9 887	70	14 305	107
B. 1) Kurpenge	37 820	63		
2) Refusion for diverse Udlæg	2 615	36	40 435	99
C. Jordbruget:				
1) Viktualier leveret til Asylet	5 043	22		
2) Diverse Kjørsel til Beløb	750	-		
3) Kjørsel af Kul og Kokes	165	10		
4) Smedarbeide for Asylets Bygninger	20	54		
5) — — — Haver	2	96		
6) For leveret Brænde til Asylet	72	-		
7) Gjødsel til Haverne for	108	-		
8) Godtgjørelse for udført Cellevask ved Jordbrugets Budeie	36	-		
9) Kontante Indkomster:				
a. Afgifter	40	-		
b. Salg af Grise, Kalve, Korn, Huder m. m. samt Furage til 1 Hest i 3 Maaneder mod Refusion tilsammen	99	44		
c. For leveret Melk til Asylets Betjente	172	80		
	6 509	66		
Beholdningernes Forøgelse af Besætning Kornvarer m. m.	441	96	6 951	42
D. Gartneriet:				
Grønsager leveret til Asylet	385	110		
For leveret Grønfoder til Jordbruget	30	-		
Kontant ved Salg af Træer og Andet.	91	85	507	75
E. Arbeidsvirksomheden:				
1) a. Refusion for oparbejdede Klæder m. m. samt for Reparationer i Aarets Løb, konf. Regnskaberne for den kvindelige Haandgjer- ning & Skomagerværksted	1 728	100		
b. og af Beholdningen fra f. A.	117	62	1 846	42
c. 1. Til Reparation af Syges Tøi m. m. uden Refusion	98	95		
2. Klædningsstykker og Reparationer til Asylets Lægdslemmer, konf. Udgiftsiden	11	69		
2) Drev til Brug i Asylet og paa Avlsgaarden	5	102		
3) Udbytte af Beholdningen samt af indkjøbte Træmaterialier, Bolster, Krølhaar m. m. i Aarets Løb „Nyt Inventarie og Reparation paa gammelt do. for“	230	-		
4) Bygningsreparationer	430	-		
			776	26
Lateris			64 823	31

	Spd.	Skill.	Spd.	Skill.
Transport			35 863	6
G. Belysningen:				
Efter Kasseregnskabet	1 560	22		
og Talg til Støbning af Lys (konf. Forpleiningen)	27	24		
	1 587	46		
Herfra drages Jordbrugets Forbrug af Lys & Olie	40	-	1 547	46
H. Brænde & Fyrkul:				
Efter Kasseregnskabet	3 713	44		
samt for Kjørsel af Kul & Kokes	165	10		
og leveret Brænde fra Jordbruget	72	-		
			3 950	54
I. Medikamenter, Instrumenter o. desl.			596	88
K. Bibliotheket:				
Efter Kasseregnskabet			69	111
L. Kontorudgifter:				
Efter Kasseregnskabet			290	22
M. Materialier til Arbeidsvirksomheden:				
Efter Kasseregnskabet			1 720	97
N. Vask & Renholdelse:				
Efter Kasseregnskabet	440	25		
og for udført Cellevask (konf. Jordbrugsregnskabet)	36	-		
			476	25
O. Tilfældige Udgifter:				
Efter Kasseregnskabet	1 329	58		
og for Vedligeholdelse af Syges Tøi etc. (konf. Indtægtsiden)	98	95		
Derhos ifølge Decision til Antegnelserne i Kasseregnskabet for 1870.	2	40		
			1 430	73
P. Udlæg som refunderes:				
Efter Kasseregnskabet			2 615	36
Q. Renter & Afdrag			1 503	106
Omdragssummer:				
For Hentning fra Byen	750	-		
Tillægges de under Konto C. paa Indtægtsiden for Balancens Skyld opførte	441	96		
			1 191	96
Beholdning:				
1) Restancer	10 335	23		
2) Kontanter	3 802	83		
			14 137	106
Summa			65 394	26

Beretning

om Rotvold Sindssygeasyls Virksomhed i Aaret 1872.

(Afgiven af Direktør L. Dahl.)

1. De Syges Antal, Indlæggelsestid og Hjemstavn.

Rotvold Sindssygeasyl aabnedes til Modtagelse af Syge den 5te Januar 1872. Ifølge den nærværende Beretning vedlagte Liste over Sygebelægget udgjorde Antallet af de i Aaret 1872 indkomne Syge 136, hvoraf 83 Mænd og 53 Kvinder. Sygedagenes Antal udgjorde 23 491 og det gennemsnitlige daglige Belæg i Aaret var altsaa 64,9.

Indlæggelsernes Fordeling paa Aarets forskellige Maaneder sees af følgende Liste:

	Mænd.	Kvinder.	Tilsammen.
Januar	5	3	8
Februar	2	3	5
Marts	18	4	22
April	14	5	19
Mai	6	5	11
Juni	12	3	15
Juli	5	5	10
August	3	7	10
September	6	7	13
Oktober	6	2	8
November	2	4	6
December	4	5	9
	83	53	136.

Ved direkte Overflytning fra andre Asyler indlagdes:

fra Gaustad Asyl . .	13 Mænd, 2 Kvinder	i Marts.
- Trondhjems Asyl	1 — — —	i August.
- Møllendals Asyl ved		
Bergen . . .	1 — 5 —	i September.
- Trondhjems Asyl	- — 1 —	i December.
tilsammen 15 Mænd, 8 Kvinder.		

Fradrages disse, bliver Indlæggelsernes Fordeling paa Aarets Maaneder følgende:

Januar	8
Februar	5
Marts	7
April	19
Mai	11
Juni	15
Juli	10
August	9
September	7
Oktober	8
November	6
December	8.

Indlæggelserne sees altsaa at have været betydelig hyppigere i Sommerhalvaaret end i de 6 Vintermaaneder, hvilket, da forholdsvis faa Tilfælde ere indtagne umiddelbar efter Sygdømmens Udbrud, antages at have sin Grund i den lettere Dampskibsforbindelse om Sommeren.

De Indkomnes Hjemstavn sees af følgende Liste:

Nordlands Amt	31
Nordre Trondhjems Amt	22
Søndre —	16
Trondhjem	16
Romsdals Amt	16
Tromsø Amt	11
Christiansund	5
Hedemarkens Amt	3
Nordre Bergenhus Amt	3
Finmarkens Amt	3
Aalesund	2
Molde	1
Levanger	1
Stenkjær	1
Christiania	1
Tromsø	1
Hammerfest	1
Sverige	1
Finland	1

136.

2. De Syges Forpleiningsmaade, Alder, Stand og Ægteskabsforhold.

For privat Regning behandledes 17 Mænd og 7 Kvinder, for offentlig Regning 66 Mænd og 46 Kvinder.

Paa bedre Forpleining behandledes 6 Mænd og 1 Kvinde.

De Indkomnes Alder sees af følgende Liste:

	Mænd.	Kvinder.	Tilsammen.
10 til 15 Aar	2	2	4
15 - 20 —	4	3	7
20 - 30 —	18	11	29
30 - 40 —	20	18	38
40 - 50 —	24	12	36
50 - 60 —	10	5	15
60 - 70 —	3	2	5
70 - 80 —	1	-	1
80 - 90 —	1	-	1
tilsammen	83	53	136.

Den Stand, til hvilken de Indkomne hørte, sees af følgende Liste:

	Mænd.	Kvinder.	Tilsam.
Bondestanden	60	39	99
Dagarbejderstanden	1	2	3
Lateris	61	41	102

	Mænd.	Kvinder.	Tilsam.
Transport	61	41	102
Embedsstanden	2	2	4
Forskjellige Funktionærer og deres Familier	1	2	3
Haandværkerstanden	12	6	18
Handelsstanden	2	-	2
Skolelærerstanden	4	1	5
Sømandsstanden	1	1	2
tilsammen	83	53	136.

De Indkomnes Ægteskabsforhold sees af følgende Liste:

	Mænd.	Kvinder.	Tilsammen.
Giftede	35	20	55
Ugifte	42	29	71
Enker og Enkemænd	6	4	10
tilsammen	83	53	136.

3. Sygdomsvarighed før Indlæggelsen og foregaaende Anfald.

Sygdommens Varighed før Indlæggelsen sees af følgende Liste:

	Mænd.	Kvinder.	Tilsammen.
Under $\frac{1}{2}$ Aar	27	24	51
$\frac{1}{2}$ —1 —	7	5	12
1—2 —	14	6	20
Over 2 —	33	16	49
Ubekjendt	1	1	2
tilsammen	82	52	134.

2 til Observation indlagte Personer ere ikke medregnede paa denne Liste.

Foregaaende Sygdomsanfald oplystes at have været tilstede hos 26 Mænd og 15 Kvinder, tilsammen 41, deraf 1 hos 14 Mænd og 12 Kvinder, flere hos 12 Mænd og 3 Kvinder.

4. Aarsagsforhold.

Da i Regelen Sindssygdom fremkommer efter en Samvirkning af forskjellige Aarsagsforhold, bliver en i Listeform opstillet Angivelse, der medfører den Ulempe, at prædisponerende Aarsager og Leilighedsaarsager, fjernere og nærmere Aarsager komme til at staa om hinanden, let villledende. Men da Oplysninger om de hyppigste Aarsagsforhold alligevel bør gives, og fuldstændigere Meddelelser med Hensyn til de enkelte Tilfælde maa indskræn-

kes til dem, der have en større Interesse, antages denne Fremstillingsmaade med Tilføielse af de nødvendige Forklaringer alligevel helst at maatte bibeholdes.

Af de i Aarets Løb behandlede 134 Tilfælde er i 35 Tilfælde ingen saa paalidelige Oplysninger om Aarsagsforholdene tilveiebragte, at dertil kan tages noget Hensyn. I de øvrige 99 Tilfælde (64 Mænd og 35 Kvinder) synes følgende Indflydelser at have gjort sig gjældende i større eller mindre Grad.

	Hos Mænd.	Hos Kvinder.	Tilsam- men.
Arveligt Anlæg	29	12	41
Smertelige Sindsindtryk	19	19	38
Selvbesmittelse	12	4	16
Drik	12	-	12
Religiøse Sindsindtryk	4	3	7
Svækkelse efter Diegivning	-	6	6
Aandelig Overanstængelse	4	-	4
Stød paa Hovedet	2	-	2
Febersygdom	1	1	2
Læsioner og mangelfuld Pleie	1	1	2
Legemlig Overanstængelse	1	-	1
Alderdom	1	-	1
Spedalskhed	1	-	1
Syphilis	1	-	1
Kjønsvævelser	1	-	1
Chlorosis	-	1	1
Underlivssygdom	-	1	1
Uterinsygdom	-	1	1
Døvstumbhed	-	1	1
Slet Behandling i Barndommen	-	1	1
Politisk Exaltation	1	-	1

Hos et større Antal af de Syge have flere af disse Aarsager virket samtidig; ialt er for 64 Syge en enkelt Sygdomsaarsag optegnet som den fremtrædende, medens hos de øvrige 35 to eller flere Aarsagsindflydelser ere optegnede. De hyppigste Sammenstillinger ere følgende:

Arveligt Anlæg og smertelige Sindsindtryk 9 Tilfælde (i 2 af disse Tilfælde tillige Svækkelse efter Diegivning, i 1 Selvbesmittelse, i 1 et Stød paa Hovedet.)	
Arveligt Anlæg og Selvbesmittelse 6 — (i et af disse Tilfælde tillige Febersyg- dom og i 1 aandelig Overanstængelse. Samtidig aandelig Overanstængelse og Selvbesmittelse synes at udøve en høist ødelæggende Indflydelse.)	

Arveligt Anlæg og Svækkelse efter Die-
givning 5 Tilfælde
(i 1 tillige religiøse Sindsindtryk, i 2,
som før anført, tillige smertelige Sinds-
indtryk.)

Med Hensyn til Samvirkningen af forskellige andre Aarsagsindflydelser henvises forøvrigt til flere i det følgende meddelte Sygehistorier.

Med Hensyn til, hvad der kan begrunde Antagelsen af arveligt Anlæg, skal jeg henvise til mine „Bidrag til Kundskab om de Sindssyge i Norge“ Side 78, hvor jeg har gjort opmærksom paa, at den ofte beror paa et noget usikkert Skjøn, idet det arvelige Anlæg ikke engang altid behøver at være tilstede, hvor Slægtninge i lige opstigende Linie have lidt deraf, medens omvendt dets Tilstedeværelse kan være sikker, uden at Slægtninge i lige opstigende Linie vides at have lidt deraf. Da de ovenfor angivne Tal som Følge heraf ogsaa kunne være noget vilkaarlige, skal jeg her oplyse, at det om 70 af de i Aarets Løb indkomne Syge er meddelt, at de have sindssyge Slægtninger, nemlig om 46 Mænd og 24 Kvinder, medens jeg kun hos 41, hvoraf 29 Mænd og 12 Kvinder, har troet at kunne anse det arvelige Anlæg som eftervist. Af de 46 Mænd nedstammede 25 og af de 24 Kvinder 11 direkte fra Sindssyge, medens det om 21 Mænd og 13 Kvinder kun vides, at de have haft sindssyge Sødskende eller andre Slægtninger i Sidelinierne. Ved nøiagtigere Oplysninger er det at antage, at et endnu større Antal Syge end her opgivet vilde vise sig at have sindssyge Slægtninger, men paa den anden Side vilde da rimeligvis ogsaa andre Sygdomsaarsager være blevne oplyste, og det arvelige Anlægs Betydning i Forhold til andre Aarsager ikke derved blevet større.

En nærmere Redegjørelse for Beskaffenheden af de smertelige Sindsindtryk, der ere blevne optegnede som Sygdomsindflydelser, gives i følgende Liste:

	Mænd.	Kvinder.	Tilsam.
Nærings sorg	3	4	7
Sorg over nære Slægtningers Død	3	2	5
Forskjellige andre huslige Sorger	1	5	6
Skræk	-	4	4
Kjærlighedssorg	2	-	2
Anger, Ærgrelse og Modgang af forskjellig Art	10	4	14
	19	19	38

5. Sygdomsformerne og de Udskrevne.

Det vil af Listen over de behandlede Sygdomsformer sees, at jeg blandt samme ogsaa har opført Monomani. Dette Begreb har af mange Sindssygelæger i lang Tid været udelukket, rimeligvis fordi det blev misbrugt og misforstaaet, idet man fæstede sig for meget ved Ordets Betydning af Sindssygdom i en enkelt Retning, fix Ide. Uagtet denne Sygdomsform virkelig meget ofte, især for en overfladisk Betragtning, fremtræder som Vrangforestillinger i en eller flere begrænsede Retninger, saaledes at de Syges Tale udenfor disse kan forekomme fuldkommen fornuftig, er dette dog ikke dens væsentlige Karakter; jeg har i Norsk Magazin for Lægevidenskaben 21 Bind Side 445 efter Dr. Snell, som først igjen har udtalt sig for Begrebets Gjenoptagelse i Tydskland, gjengivet Formens Karakteristik, hvortil jeg skal henvise, idet jeg her kun skal gjentage, at den optræder primært med Vrangforestillinger uden foregaaende Melancholi eller Mani, — at Vrangforestillingerne ofte samtidig forene noget af Melancholiens Forfølgelsesfrygt og Maniens forhøiede Selvefølelse, og at den næsten altid er ledsaget af Hallucinationer. Det forekommer mig saameget nødvendiggere at optage den, da man ellers efter de mest fremtrædende Symptomer snart maa opføre det Slags Tilfælde under Melancholi, snart under Mani og snart igjen under Dementia, hvilken sidste Benævnelse vistnok helst bør forbeholdes de sekundære Tilfælde.

Derimod har jeg fra Listerne udelukket Idiotia aquisita, da dermed kun har været forstaaet de Tilfælde af Dementia, hvor Sløvheden er størst, og disse Tilfældes Udsondring nødvendig maa blive vilkaarlig.

Da to Tilfælde af Epilepsi ere opførte som helbredede, have disse Krav paa en nøiere Forklaring.

N. N. 43 Aar gammel, Almueskolelærer i en By. Hans Fader var og hans Søster er sindssyg. Han skal være dygtig, ordentlig og ædruelig, men noget heftig og stivsindet. I længere Tid havde han kjendelig befundet sig ilde ved sin anstrængende Skolegjerning; en Dag, da han kom hjem fra Kirken, fortalte han sin Kone, at Præsten havde prædiket om ham, saa at Alle havde leet af ham; 2 Dage efter følte han sig saa træt, at han gik til sengs og sov urolig den følgende Nat. Den følgende Efttermiddag klagede han over, at alt var saa tungt for ham, spurgte Konen, om hun vilde dø med ham, og fik, idet hun sprang efter Hjælp, et epileptisk Anfald med paafølgende Raseri. Han havde faaet fat paa en Kniv, hvormed han vilde skjære Halsen over paa sig, og da han hindredes heri af en Tilstedeværende, bibragte han denne 4 dybe

Stik i Hoved, Hals og Ryg. Indbragt samme Dag til Amtssygehuset var han bleg, fortalte, at den Mand, som han havde stukket, havde villet forraade ham, og røbede Hallucinationer. Han var rolig indtil den følgende Aften, da han fik et voldsomt epileptisk Anfald med paafølgende Raseri; den følgende Aften (1ste Mai) nyt Krampeanfald med paafølgende Raseri. De to følgende Dage var han nogenlunde rolig, men den 4de Mai var han meget voldsom, vilde slaa sit Hoved istykker mod Væggen. Den 6te Mai indlagdes han paa Rotvold. Han havde da stærk Hjerterimpuls, Puls 80, rødt og hedt Hoved. Udtrykket var mørkt, Blikket skarpt. Talen var forvirret; „han vidste ikke, hvorfor der skulde gøres saameget Væsen af ham, at han skulde sendes med et stort Dampskib til Trondhjem,“ og paastod, at hans Hjemstavnskommune forfulgte ham, fordi han havde søgt at faa indført Forbedringer i Skolen. Paa Amtssygehuset havde han brugt Chloral. Her ordineredes Infus. fol. digitalis 1,00—250,00 1 Spiseske 4 Gange daglig, senere 1,50—250,00. Sønnen, der fra først af var daarlig, blev hurtig bedre, og han blev efter ikke mange Dages Forløb rolig og besindig, saa at han erkjendte sin Sygdom. Den 2den Juni var Pulsen 64, han fik Infuset 2 Gange daglig, men steg den 18de Juni, da han igjen om Natten havde hørt Stemmer: „Du ved det,“ og sit Navn, til 3 Gange daglig. Der anvendtes ogsaa lunkne Bade med kolde Omslag paa Hovedet, som i Begyndelsen af Juli ombyttedes med Søbad; han fik da tillige Vinum cinchonæ ferratum 1 Desertske 3 Gange daglig og seponerede midt i Juli Digitalis. Endnu først i Juli havde han om Natten hørt Stemmer, men forøvrigt i det Hele vist sig sund og fornuftig samt flittig til let Havearbejde. Han led jævnlig af en stærk Længsel efter sin Kone og sine Børn, der tilsidst blev saa stærk, at han negtede at spise, hvis han ikke fik komme hjem, og virkelig begyndte at gjøre Alvor heraf. Da han sidst i Juli fik Besøg af sin Kone og Udsigt til Hjemreise, blev han lys og fornøiet. Den 11te August hjemsendtes han paa Prøve, efterat der var aabnet ham Udsigt til Pension, og efterat det var blevet bestemt, at han skulde opgive Skolegjerningen og med Konens Hjælp begynde en liden Handel. Sidst i Februar d. A. indløb Brev fra ham, hvorefter han den hele Tid havde befundet sig vel, uagtet han paa Grund af sin nye Stilling havde havt meget at staa i.

A. B., en Pige paa 14 Aar fra Kvikne, havde i den senere Tid levet i mindre gode Kaar, da hun i Sommeren 1871 efter en Skræk fik epileptiske Anfald uden Sindsforvirring. Anfaldene vedvarede senere, uden at deres Hyp-pighed er angivet, og 13de Februar 1872 blev hun efter et Anfald forvirret. Siden den Tid var hun dels frygt-

som og grædende, dels støiende, hun gjorde Forsøg paa at drukne sig og vægrede sig tildels ved at tage Næring. I første Halvdel af Marts indtraadte Menstruationen første Gang. Hun indkom den 12te Mai, temmelig mager og bleg, med et frygtsomt, barnligt og bedende Udtryk, og røbede megen Ængstelse, vilde ikke skilles fra sin Led-sager og lurede paa enhver Leilighed til at løbe sin Vei, hvilket ogsaa engang paa en Spadsertur lykkedes hende, dog saaledes, at hun blev optaget omtrent $\frac{1}{2}$ Mil henad Veien til sit Hjem. Den første Tid vilde hun ikke spise, og fortalte, at dette var bleven hende forbudt af „den Onde“, der havde vist sig for hende som er graa Skygge og sagt, at hun skulde dræbe sig. Hun har ogsaa forsøgt at faa fat paa skarpe Instrumenter. Der var Susen i Halsaarerne. Efterhaanden begyndte hun at spise og tog Medicin. Hun fik Blands Piller og Tr. valerianæ æther. I Juni havde hun et kort epileptiformt Anfald; i Juli, efter nogen Modgang, 2 mere hysteriske Krampeanfald og i August et lignende. Senere ingen. Hun brugte Søbåd, trivedes godt, blev fed og fornøiet, og viste i de fire sidste Maaneder af sit Ophold her ingen sygelige Symptomer, hvorfor jeg ikke troede at kunne modsætte mig hendes Moders og hendes eget Ønske om at lade hende komme hjem. Menstruationen havde ikke gjentaget sig siden Marts. Hun udskreves 23de December.

I Henhold til de skriftlige og mundtlige Underretninger, som jeg har søgt og faaet om de i Aarets Løb som helbredet udskrevne, ved jeg at de 13 befandt sig vel ved Begyndelsen af indeværende Aar, medens det om 1, der var udskrevet som helbredet for Melancholi, er oplyst, at han atter viser Sygdomstegn, uagtet han fremdeles udretter sin Gjerning.

De i Bedring udskrevne Syge vare alle indlagte af Private, hvis Slægtninge ikke fandt at kunne udrede de med det fortsatte Ophold forbundne Udgifter.

Af de som uhelbredet udskrevne ere 3, efter Trondhjems Kommunes Ønske, af økonomiske Grunde overflyttede til Trondhjems Asyl. En Mand, der led af Melancholi, og som efter Familiens Forlangende udgik af Asylet, har senere i Hjemmet begaaet Selvmord.

Af de 6 Døde indkom 3 næsten døende:

L. H., 27 Aar gl., fra Sundalen; Melancholia cum stupore. Han havde havt 3 foregaaende Anfald, blev sidste Gang syg i December 1871 og indkom den 21de April. Selvmordsforsøg foretagne. Ved Indkomsten havde han Intet spist i 10 Dage og var yderlig afkræftet. Da man i Asylet kun med Møie fik ham til at nyde lidt Melk, anvendtes nogle Gange Fodring med Ægøl og Melk gennem Øsophagussonde; og derefter begyndte han frivillig

at nyde noget mere. Den 6te Mai bemærkedes hastigt Aandedræt og Hede, samt dæmpet Percussionslyd nedenfor Spina scapulæ paa begge Sider og den følgende Nat døde han. Obduktionen viste Blodoverfyldning og begyndende Hepatisation i begge Lungers nedre Lapper og tillige i den nederste Del af venstre Lunges øvre Lap. Forøvrigt intet mærkeligt.

K. O., 55 Aar gl., gift i Trondhjem. Dementia. Efter en Række af huslige Sorger og længere Tids Søvnløshed blev hun i December 1871 forvirret, urolig og heftig; senere talte hun for det meste kun sagte med sig selv og vægrede sig ved at tage Næring. Hun indlagdes paa Asylet den 24de April, var da skeletagtig afmagret, uden Bevidsthed, altid smaasnakkende uforstaaeligt, yderst urolig, saa at hun idelig vilde rive Klæderne af sig og næsten stadig maatte have Enevogterske. Hun spiste ikke saa lidet, men hendes Kræfter aftog jævnlige, og hun døde den 24de Mai, en Maaned efter Indkomsten. Hendes Lig blev ved en Misforstaaelse afhentet til Trondhjem af Familien, før Obduktion var bleven foretaget.

I. L., 64 Aar gl., Enke fra Aure. Melancholi efter foregaaende Næringssorger. 3 Uger før Indlæggelsen heftige Angstanfald, saa 2 Mand stadig maatte holde Vagt for at hindre hende fra at styrte ud. Saa Ild og Flammer, talte om Dommedag, vilde dræbe et Barnebarn. Næringsvægring. Indkom 14de Oktober, afmagret, med udbredt Bronchit og saa svag, at hun neppe kunde staa. Urolig og forvirret; spiste taalelig; Afføring træg. Blev roligere og syntes at komme sig noget, men Kræfterne sank igjen og hun døde den 7de December. Obduktion $\frac{1}{12}$: Legemet yderst afmagret. Hjerneskalen paa flere Steder næsten gjennemboret af store Pacchioniske Granulationer, der tildels have perforeret dura mater. I Sinus longitudinalis bagre Del et stort Blodcoagel. Dura tildels paa og omkring de Pacchioniske Granulationer sammenvoxet med de tynde Hinder, som i dette Parti og nede ved Pons Varoli ere noget opake. I det subarachnoidale Rum i samme Parti et halv gelatinøst Exsudat. Karrene i de tynde Hinder stærkt udviklede, Venerne store. Begge Lunger fast sammenvoxede med Brystvæggen og Diaphragma. Hele nedre Lap i begge Lunger stærkt blodfyldt (hypostatisk) og høire temmelig ødematøs. Af Bronchierne kan overalt udtrykkes et purulent Fluidum, paa mange Steder Indurationer rundt Bronchierne. Intet Abnormt ved Hjertet. Colon transversum stærkt udspændt og en skarp Bøining mellem den og Colon descendens. Bløde Excrementer i S Romanum. Milten liden. Intet Abnormt ved Nyrene. Leveren temmelig blodfyldt. Intet Abnormt ved Uterus eller Ovarierne.

N. N., Enke, 52 Aar gl. 1 Gang tidligere sindssyg under en Barselseng. Melancholi. Lang Tid vedvarende træg Afføring, hypochondriske Bekymringer samt Anger og Skam over et mindre hæderligt Forhold var gaaet i Forveien. Sygdommen begyndte et Par Maaneder før Indlæggelsen; der var Selvmordstrang og Næringsvægring. Indlagdes 8de Mai. Mager, bleg, yderst ængstelig og urolig, søvnløs. Afføringen bragtes i Gang ved Schrøder v. d. Kolleks Piller (jfr. Norsk Mag. for Lægev. 11te Bind Side 403), og hun fik Chloral hydrat om Aftenen Senere Opium indtil 0,20 Morgen og Aften. Der var ikke Næringsvægring, men meget ringe Appetit; da hun nægtede at tage Opium og overhovedet al Medicin paa samme Tid som Ængstelsen steg til Fortvivelse, anvendtes subcutane Indjektioner af Sol. sulphat morphe. (0,025). 21de September indtraadte Smerter og Ømhed i Underlivet, Meteorisme og nogle Dage efter Diarrhoe og Brækninger samt kolde Extremiteter. 29de September døde hun.

Obduktion: Det midtre Parti af Issen er noget tyndt. Intet at mærke ved Cavitas Cranii. I Spidsen af begge Lunger Cicatricemasse, i høire en Caverne af en liden Valnøds Størrelse, tildels fyldt med fastere Detritusmasse. I begge Lunger forøvrigt, hvis bagre Partier ere stærkt blodfyldte, findes hist og her Infiltration omkring Bronchialgrenene, hvilke Partier vise sig mindre blodfyldte. Af Bronchiernes afskaarne Ender lader sig udtrykke noget purulent mucus. Ubetydeligt Serum i Pleuræ og Pericardium. Et taalølig stort Coagel i høire Hjerter; forøvrigt Intet at mærke ved Hjertet. Ventriklens Slimhinde bleg, de tynde Tarmers Hinder stærkt injicerede. Colon transversum gjør en temmelig stor Bue nedad og tilvenstre. Overalt i de tykke Tarme ere Glandlerne stærkt svulne; Slimhinden derved ujævn luridfarvet og tildels exorieret, hvilket tiltager nedover mod Rectum. Ingen faste Excrementer i Tarmene, hvorimod saavel her som i Ventriculus en stor Mængde gulgrønt Fluidum. Intet Exsudat i Peritonæum. Intet at mærke ved Lever, Milt, Nyre.

A. J. Fisker fra Bodø Landsogn, 40 Aar gl. Arveligt Anlæg. Melancholi i 1½ Aar før Optagelsen. Overflyttet i Marts fra Gaustad, hvor han havde brugt Opium indtil 16 Gran Morgen og Aften. Dyb Depression og faste Forestillinger om Fordømmelse. Ulige Pupiller. I Oktober Pleurit paa venstre Side, der fordeltes. Senere jevnlig Smerter i Cardia og af og til Brækninger. Disse tiltoge efterhaanden, Underlivet blev ømt, han fik heftig og vedvarende Hovedpine, et yderst lidende Ansigtstryk og magrede af med en paafaldende Hurtighed under vedvarende rigelig klæbrig Sved. De sidste Dage udstødte han oftere heftige Skrig. Han døde den 25de December.

Obduktion 27de December: Hjerneskalen temmelig tyk, kamagtig forhøiet i Regionen af Sutura sagittalis. Intet Blod i Sinus. Paa den øvre Flade af Hjernen sees i de tynde Hinder enkelte spredte gule miliære Tuberkler; en enkelt af dem er fasthængende til Corticalsubstansen strax tilhøire for Sulcus long. I Sulci mellem gyri ligesom i Sulcus long. findes flere Tuberkler især langs Karrene i de tynde Hinder; hist og her, især hvor der er større Ophobninger af Tuberklerne, findes et halv gelatinøst, graaligt, enkelte Steder næsten grønt Exsudat under Arachnoidea. Paa den nedre Flade af Hjernen findes Tuberklerne fra et lidet Knappenaalshoveds til et Hirsekorns Størrelse i rigelig Mængde indleirede saavel i de tynde Hinder selv som ogsaa enkelte Steder i Væggen af sammes Kar. De tynde Hinder over Chiasma nerv. optic. saavel som i fossæ Sylvii fortykkede, omdannede til en gelatinøs Masse, hvori Tuberkler ere indsprængte. I Ventriklerne ikke ringe Mængde Serum. I Tela chorioidea Tuberkler. Hjernemassen noget blød. Venstre Lunge overalt fastvoxet til Brystvæggen undtagen bagtil ved Hvirvelsoilen; Lungevævet mørskent, saa det sønderreves aldeles ved Løsningen, temmelig blodfyldt, gjennemsaaet med smaa Tuberkler, der paa enkelte Steder sidde sammen i større Hobe, talrige peribronchitiske Indurationer. Høire Lunge tildels fastvoxet til Brystvæggen; paa den fri Flade er Pleura besat med Tuberkler; ogsaa i denne Lunge talrige større og mindre Tuberkler. Store svulne Glandler i Mediastinum posticum. Mucopurulent Indhold i Bronchierne paa begge Sider. Paa Pericardiet enkelte Tuberkler; i Hjerteposen endel Serum; ellers intet Abnormt ved Hjertet. Hele Peritonæum tæt oversaaet med gule Tuberkler baade paa Overtrækket over den indre Flade af Abdominalvæggen og paa Lever, Ventrikel, Tarme og Vesica. Omentet ligeledes tæt besat. Paa flere Steder, især over Forfladen af Leveren, mellem samme og Abdominalvæggen et næsten lillefingertykt, flæsket, gulagtigt Exsudat. Leveren muskatnødlignende. Milten stor (med Bimilt), saavel udvendig som især i det Indre besat med miliære Tuberkler. Paa Nyreernes udvendige Flade enkelte Tuberkler; en enkelt i Corticalsubstansen af høire. Ventriklens Slimhinde noget injiceret i Fundus, forøvrigt normal. I Bitestiklerne talrige Tuberkler.

J. K., forhenværende Bager, 48 Aar. Paralysis generalis. Han havde været meget drikfældig, saavidt vides derimod ikke syphilitisk. For 5 Aar siden behandlet paa Trondhjems Asyl for Melancholi, senere udsat paa Landet, forvirret men for det meste rolig. 2 Maaneder før Indlæggelsen Uro, Hovedpine og Søvnløshed, tiltagende Forvirring og stærk Ødelæggelseslyst. Troede sig omgivet

af onde Aander, slette Mennesker og liderlige Fruentimmer. Urenlig i høieste Grad, klinende med Alt, hvad han kunde komme over. Indkom den 8de April. Temmelig velnæret, Gang og Tale høist usikker, Slaphed i høire Ansigtshalvdel; Extremiteterne paa venstre Side svagere end paa høire; skjælvende Hænder, ulige Pupiller. Yderst høflig, snart fjollet munter snart grædende, idet han klager over idelig Mishandling af indbildte Væsener. Urenlighed som ovenfor beskrevet. I September fik han en Karbunkel paa Ryggen. I December havde han en meget støiende Periode. Den 29de December svigtede de venstre Extremiteter ham endnu mere end før, den 30te kunde han næsten ikke røre dem og var meget bleg. Den følgende Nat døde han.

Obduktion 16 Timer efter Døden: Hjerneskallem temmelig tyk. Paa Indsiden langs [sutura sagittalis paa begge Sider flere ossøse Udvæxter af uregelmæssig Form, knudret Overflade; Omfanget af dem indtil 3 Linier, Høiden 1–2 Linier. Tilhøire for Suturen ligeved den forreste Ende er et Parti af Skallen fordybet skaalformig og fra den ydre Rand af Fordybningen stikke sig flere ca. 3 Linier lange, glatte, coniske Udvæxter af Ben frit ud i Gruben. Eminentia occipitalis int. stærkt udviklet. Dura mater paa flere Steder fortykket, i Sulcus long. adhærent til de tynde Hinder. I den forreste Del er Septum fuldstændig gjennebrudt, saa der over det omtrent $\frac{3}{4}$ Tommer i Diameter dannede Hul kun løbe nogle tynde Traade som Rest af den bortslidte Dura; strax bagenfor dette Sted findes i Dura en benhaard Afleiring af ca. 1 Tommes Længde og $\frac{1}{3}$ Tommes Bredde med den største Længde forfra bagtil. I Sinus long. intet Blod, blot et lidet Blodcoagel i den bagerste Del. I den høire Vinkel mellem Sinus long. og transversus findes ansamlet en betydelig Mængde dels flydende dels coaguleret Blod mellem Dura mater og de tynde Hinder; Dura i dette Parti paa et enkelt Sted paa Indsiden ved nederste Ende af Sinus long. opfiltret. Hjernens Overflade viser sig ved Fjernelsen af Dura mater temmelig applaneret især i dens forreste og midtre Del. De tynde Hinder flere Steder graalig fordunklede og i det hele temmelig faste, løsnes dog med nogenlunde Lethed fra Corticalsubstansen; paa den lille Hjerne ere de ligesom paa hele Underfladen af den store Hjerne jevnt graalig fordunklede og tykke; i fossæ Sylvii paa begge Sider ere de fuldstændig sammenvoxede. Den graa Substant i Hjernen er svagt rødlig farvet, blød; den hvide Masse stærkt blodpunkteret, af seig fast Consistens. Foramina Monroi store, ca. 3 Linier i Diameter. Rigelig Ansamling af Serum i Ventriklerne saavel som i Canalis medullæ spinalis. Venstre Lunge i nederste Del fast ad-

hæret til Brystvæggen og Diaphragma. Omtrent 1 Pægel Serum i Pleurahulen. Høire Lunge ogsaa tildels adhæret især til Diaphragma. Begge Lunger ødematøse, blodrige. I Midtlappen af høire Lunge findes bagtil et sort pigmenteret, fast, saagodtsom lufttort Parti af en almindelig Potets Størrelse; dette Parti fast adhærent til Brystvæggen. Intet Abnormt ved Hjertet. Mavesækkens Slimhinde besat med talrige dels langagtige, dels runde og kantede Saar, der gaa lidt nedi Slimhinden, og i hvis Rande flere Steder sees Karaabninger lukkede ved mørktfarvede Coagler. Saarene findes især langs Foldene. Mavesækken indeholder en ikke ringe Mængde Fødemidler. Pylorusaabningen normal. I de tynde Tarme findes en Del injicerede smaa Pletter af 1–1½ Linie i Diameter, hvilke synes at være fordybede. I de tynde Tarme grødagtige, i de tykke Tarme mere konsistente Fæces. Leveren blodrig; ligesaa Milt og Nyrer.

Der er neppe Grund til at tro, at Maveslimhindens Tilstand var kadaverøs, saameget mindre som dette Slags Ulcerationer angives som hyppige ved chroniske Hjerne- lidelser. Digestionslidelser havde imidlertid ikke været fremtrædende hos ham og han var snarere fed end mager.

Af de to til Observation indlagte Personer var den ene en Mand, der led af Monomani og befrygtedes at være farlig for den offentlige Sikkerhed, hvorfor han af Trondhjems Politi indbragtes til Asylet og forblev i samme, indtil Underretning fra Distriktslægen paa hans Hjemsted om hans Forhold der var erhvervet; han antoges derefter at kunne reise hjem og overlades til sig selv, hvilket skede. Den anden var en kvindelig Tugthusfange, hvis Selvanklager havde givet Anledning til Tvivl om Sindssygdom. Resultatet af Observationen vil blive meddelt i Norsk Magazin for Lægevidenskaben.

6. Behandlingen.

Den egentlige medicinske Behandling og dens Resultater vil efter et Aars Virksomhed med ufuldstændigt Belæg lidet egne sig til Meddelelser, og jeg vil derfor udsætte disse til følgende Beretninger.

Søbadet viste sig i Løbet af den meget milde Sommer at være en [større Herlighed, end jeg fra først af paa Grund af Vandets formodede lave Temperatur havde turdet gjøre Regning paa.

Vandets Temperatur steg enkelte Dage indtil 18° C og holdt sig i meget lang Tid temmelig jevnlig ved 16° C; meget salt og klart er det stadig, og under disse Omstændigheder kunde et forholdsvis meget stort Antal af de Syge i et Par Maaneder daglig bruge det. Den gunstige Virk-

ning deraf paa mange mere og mindre forkommede Individer, der sjelden eller aldrig havde været i Vandet, var øiensynlig.

Derimod var Badehusets Befæstelse paa den bratte Strandbred under den stærke Ebbe og Flod og det ofte heftige Bølgeslag en Opgave, som gjorde Krav paa idelige Arbejder og medførte ikke ubetydelige Omkostninger.

Asylets Jordbrug, Have og Parkanlæg afgave den ønskelige Adgang til Beskjæftigelse i fri Luft, ligesaa Ved-saugningen i Vintermaanederne.

I nogle Tilfælde af Melancholia cum stupore anvendtes passiv Gymnastik, i et Tilfælde hos en 18 Aars Dreng, der i indeværende Aar er udgaaet helbredet, med øiensynlig god Virkning. Massage af de stive, kolde, cyanotiske Extremiteter hos dette Slags Syge blev ogsaa forsøgt og fortsattes fremdeles.

Det vil af Listen over de anvendte Tvangsmidler sees, at disse have indskrænket sig til Indespærring og at mekaniske Tvangsmidler ganske have kunnet undværes. For at kunne gennemføre dette, undgik jeg ved Betjeningens Antagelse ganske Personer, der tidligere havde været beskjæftigede ved Pleien af Sindssyge, idet saadanne, som bekjendt, nødig ville undvære den midlertidige, men efter min Mening i et Asyl kun tilsyneladende Lettelse, som vindes ved Tvangstrøie. Som midlertidig og tilsyneladende betegner jeg denne Lettelse, fordi de Egenskaber, som sædvanlig foranledige de mekaniske Tvangsmidlers Anvendelse, Uroen, Voldsomheden, Ødelæggelseslysten og Urenligheden, i de fleste Tilfælde blive stærkere og mere vedvarende under deres Anvendelse. De mekaniske Tvangsmidlers Afskaffelse som Princip, saaledes som den nu kan siges at være gennemført i England, beror aabenbar paa den Erfaring, som de fleste ville have gjort, at nogen Tvang saa let kræver mere Tvang. At de i enkelte Tilfælde, navnlig ved chirurgiske Læsioner, kunne blive indicerede, nægter jeg ingenlunde, men for at ikke Fristelse til at brnge dem uden bestemt Nødvendighed skulde opstaa, har jeg slet ikke anskaffet dem, og Vogterpersonalets Mangel paa Øvelse i Begyndelsen har ligesaa lidt som den nu indtraadte Tilstand af saagodtsom fuldt Belæg paa Asylets Mandsside til denne Dag bragt mig til at tænke paa en saadan Anskaffelse. Dette beror selvfølgelig ikke paa usædvanlige Egenskaber hos de til Asylet indbragte Syge; en forholdsvis ikke liden Del af disse ere indkomne til Asylet i Tvangstrøie, nogle have endog i Hjemmet desværre baaret Lænker, og Asylets Bestemmelse foruden at være Helbredelsesanstalt tillige at virke som Pleieanstalt for de uhelbredelige Syge, der paa Grund af besværlige Egenskaber ikke egne sig til den billige pri-

vate Pleie, har havt til Følge, at mange af de besværligste Patienter, som under den utilstrækkelige Adgang til Asylhjælp havde samlet sig i disse Egne, ere blevne modtagne. Jeg har i denne Henseende ikke vejet tilside for det værste, men tvertimod, for at komme den største Nød til hjælp, i saadanne Tilfælde opfordret til og selv foranlediget Indlæggelsen. Som Exempel herpaa skal jeg anføre følgende Tilfælde:

A. H. 28 Aar gl., fra Stadsbygden i søndre Throndhjems Amt. Indkom for 9 Aar siden i Throndhjems Asyl efterat have været maniakalsk i 4—5 Uger. Stærkt hengiven til Selvbesmittelse. Syntes en Tid at forbedres men blev efterhaanden sløv og dyrisk i alle Maader. Udgik af Asylet i Marts 1871, for at udsættes i privat Forpleining. Da jeg af Indredepartementet var bleven anmodet om at foretage Undersøgelser af Sindssyge paa nogle Steder i Stiftet, hvor flere forpleiedes, fik jeg Anledning til at se ham paa det Sted, hvor han forpleiedes. Jeg traf ham i et for ham afpanelet meget lidet og yderst stinkende Rum i en forøvrigt ubeboet Sidebygning. Han laa paa et Halmleie, med nøgen Underkrop, Benene sammenbundne, iført en Tvangstrøie og med Hoved og Ansigt indspændt i en stor Skindmaske, hvis Øiemed var at forhindre ham fra at spise Halm. Han var bleg og elendig, kom yderst sjelden udenfor det Rum, hvori jeg fandt ham, og bar efter Forpleierens Udsagn Tvangstrøien til enhver Tid. Masken aftoges ved Maaltiderne. Paa min Henvendelse til søndre Throndhjems Amt, for hvis Regning Forpleiningen foregik, søgte dette ham paany indlagt paa Throndhjems Asyl, der imidlertid ikke havde Plads til Syge af hans Beskaffenhed. Han blev da indlagt paa Rotvold Asyl, hvor han om Dagen iført stærke Seildugsklæder stadig bliver holdt paa Forsamlingsværelset eller i mildt Veir ude i Gaardspladsen under Vogteropsigt og derved hindres fra at give efter for sine skadelige Tilbøieligheder til at sønderrive og spise Halm. Han vilde i lang Tid gjerne holde sine Arme sammenfoldede i den Stilling, som Tvangstrøien havde vænnet ham til, men nu plukker han Drev. Kun en enkelt Nat har han faaet Anledning til at udrykke Halmen af de med Seildug overdragne Madrasser, derimod har det trods Anvendelse af Lavements om Aftenen endnu ikke lykkedes at forhindre ham fra hyppig at exonerere Alvus i Sengen.

At Rotvold Asyl paa denne Maade kommer til at virke som et Slags Pleieanstalt i Forhold til Throndhjems Asyl er ikke egentlig noget naturligt Forhold, men hvor det som i nærværende Tilfælde kommer an paa at vise, hvad der kan udrettes uden Tvangsmidler, har jeg ikke havt noget derimod; meget uheldigt forekommer det mig derimod, naar de trondhjemske Landskommuner, som ikke saa

sjelden bænder, tillige netop til friske Tilfælde af Sinds- sygdom, paa Grund af den noget billigere Dagpenge i det rigt begavede Hospitalsasyl, foretrække denne baade efter sin Indretning og sin Beliggenhed med Helbredelsesmidler sparsomt forsynede Anstalt for den i saa Henseende selvfølgelig bedre udrustede Statsanstalt. Thronhjems By har i denne Henseende gaaet foran med et godt Exempel og søger saavidt vides i Regelen de helbredelige Tilfælde først indlagte paa Rotvold; ligeledes lægges der, saavidt vides, fra Amtmændene i nordre og søndre Amt aldrig nogen Hindring i Veien for, at saadanne Tilfælde indlægges paa Rotvold, — Amtmanden i det søndre Amt har endogsaa udstedt et Cirkulære til Lægerne i denne Retning; derimod synes Fattigkommissionerne i de nævnte Amter endnu ikke at være tilstrækkelig opmærksomme herfor.

Af andre Tilfælde, der ere skikkede til at oplyse den mangelfulde Behandling og Forpleining i Hjemmet, tror jeg endnu at burde anføre følgende tvende:

Z. L., 52 Aar, Enke fra Melø i Nordlands Amt, paa- drog sig den 1ste Februar 1871 et Brud af Laarbenshalsen; Læge blev ikke tilkaldt før efter 2½ Maanedes Forløb, og efterat hun havde lidt overordentlig af Smerter og Søvn- løshed. Lægen fandt hende i Raseri, hun bevægede sig heftig trods Smerterne i Benet, vilde ingen Lægchjælp modtage og paastod, at hun paa Grund af sin store Syn- dighed var fordømt til at leve med sit syge Ben. Hun blev roligere efter Opium og Chloral og blev flyttet til sin Søster, men om Høsten samme Aar blev hun atter urolig og ustyrlig. Hun blev da indelukket i et Fjøs og lænket til Væggen. I denne Tilstand blev hun efterhaanden i høieste Grad urenlig, rev sine Klæder itu, skreg og jam- rede: „Jeg er død, men her maa jeg sidde alle mit Livs Dage som en Saltstøtte! jeg er selv Skyld deri, jeg har skreget Livet af mig!“ Da Lægens Bestræbelser for at tilyeiebringe en hensigtsmæssigere Forpleiningsmaade mis- lykkedes, foranledigede han hende det følgende Aars Høst indlagt paa Rotvold, hvor hun indkom den 11te December. Hun ankom i Tvangstroie og skrigende, saa det hørtes over hele Asylet. Efterat have været i Bad blev hun strax noget roligere, men begyndte siden igjen med hæs sking- rende Stemme nafladelig at gjentage Udraabet: „Herre Jesus, jeg er død!“ Naar hun fik ligge tilsengs med Tæppet over Hovedet, blev hun roligere, men tog man Tæppet bort, begyndte hun strax at jamre sig: „Jeg har skreget mig ihjel, lad mig bare ligge stille“. I Begyndelsen modsatte hun sig enhver Undersøgelse: „Alt mit Kjød er dødt! jeg kommer ikke mere til Liv i mit levende Liv!“ Afføringen afgik i Sengen. Hun halter stærkt. Hoftevinkelen spids.

Efter nogle Ugers Forløb blev hun medgjørligere, blev renlig, fik bedre Madlyst og Søvn, og Nytaarsaften sad hun ordentlig paaklædt og kardedede Uld, dog under de samme Klager, der imidlertid nu kun sjelden ere høilydte.

L. J., 18 Aar gl., Tjenestepige fra Balsfjorden. Moder, Morfader og Oldefader have været sindssyge. Faderen er død. Hun har faaet Skoleundervisning og har god For- stand, men er endnu ukonfirmeret. Omtales som ordentlig, stille, noget indesluttet, venlig og omgængelig. For 6 Aar siden nogen sygelig Depression efter religiøse Grublerier. Kort før Julen 1871 havde hun deltaget i en Dandse- lystighed paa en Nabogaard, kom noget sent hjem og fandt da, at hendes Husbond havde lukket hende ude og ikke vilde aabne. Hun ventede længe udenfor, var vaad og frøs stærkt, og kom omsider i en forkommen Forfatning ind paa en Nabogaard. Hun havde Feber med Hovedpine og Hoste, laa i 8 Dage, og begyndte derefter at vise Sinds- forvirring. Da hun i Begyndelsen af Februar blev bragt til Tromsø Sygehus, var hun meget urolig og støiende, rev Klæderne af sig og klagede over, at Folk havde været slemme mod hende, uden at det førend efter hendes Hel- bredelse blev oplyst, hvori dette havde bestaaet. Paa Tromsø Sygehus havde hun et hysterisk Krampeanfald med paafølgende Bevidstløshed. Den 2die Februar ind- lagdes hun paa Rotvold, hvorhen hun ankom i Tvangs- troie. Hun var derefter i længere Tid meget urolig, trodsig, ofte munter, syngende og dandsende, med rødt og hedt Ansigt, ofte ødelæggelseslysten. Hun behandledes med Brækvinstenspiller (0,03 bpd.) og ½ Times Bad daglig, hvorefter hun nedstemtes noget. Senere tiltog igjen Uroen, hun sagde, at hun var Havfrue, gjorde mange Spilopper og megen Fortræd. Istedetfor Brækvinsten fik hun nu Opium, stigende indtil 0,10 m & v samt 1 Times Bad og begyndte efter noget over 2 Maaneders Ophold i Anstalten at faa Søvn og Ro. Hun græd af og til og erkjendte sin Sygdom. Sidst i Mai begyndte hun efter eget Ønske at faa Konfirmationsundervisning hos Asylets Præst. I Løbet af Sommeren brugte hun Søbad. I Begyndelsen af Okto- ber blev hun konfirmeret og den 29de i samme Maaned udskreves hun helbredet til sit Hjemsted, hvor hun ifølge et Brev, som jeg nylig har havt fra hende, og hvori hun beder om Tjeneste ved Asylet, senere har været frisk.

Kort før Udskrivningen udbad hun sig en Samtale med mig og gjorde mig da følgende Meddelelse:

Den slemme Behandling, som hun tidligere i sin Syg- dom havde klaget over, bestod deri, at Fattigforstanderen (en Kvæn) efter først i hendes Nærværelse at have ytret, at han nok skulde kurere hende, derpaa i en anden Mands og denne Mands Søns Nærværelse klædte hende ganske

nøgen og med Bistand af den anden Mand pidskede hende med Ris saalænge og saa voldsomt, at „hendes Legeme stod i Vabler“.

Paa samme Tid som altsaa Sygdommens Udbrud hos dette rimeligvis under betydeligt arveligt Anlæg lidende Individ skyldtes en uforsigtig Strenghed, maa den alvorlige Karakter, som den senere fik, nærmest antages at være foranlediget ved den beskrevne oprørende Mishandling; jeg fandt derfor Grund til at indberette hendes Meddelelse om denne Mishandling med Angivelse af de Skyldiges Navne til vedkommende Amtmand.

Det vil af den ovenfor meddelte Sygehistorie for A. H. sees, at stærke Seildugsklæder og Seildugsovertræk benyttes til at erstatte de mekaniske Tvangsmidler hos de Ødelæggelseslystne. I sig selv vilde dette imidlertid kun lidet forslaa, hvis der ikke først og fremst lagdes an paa, at de Syge udenfor Sovetiden saa lidet som mulig overlodes til sig selv. Asyls Tvangsliste eller, som den heller burde hede, Indespærringslisten, viser dette bedst, idet i Aarets Løb 19 Syge i 49 Tilfælde have været indespærrede i tilsammen 127 Timer. For samtlige Syges Vedkommende bliver Indespærringstiden ikke større end om 1 Syg havde siddet indespærret i 5 Døgn og 7 Timer. Alleerede efter $\frac{1}{2}$ Times Forløb undersøges det i Regelen, om den Syge er bleven rolig.

Der er Intet, som mere end Indespærringen med eller uden Tvangsmidler fremkalder og udvikler de slette og dyriske Tendenser, som i den almindelige Forestilling tillægges de Sindssyge. At indskrænke Indespærringen til det mindst mulige forekommer mig i Sindssygebehandlingen at være det samme som under langvarigt Sengeleie i forskellige med Kraftudtømmelse forbundne Sygdomme at passe paa, at der ikke faar udvikle sig tykke Tungebelæg eller Liggesaar. Ligesom disse Symptomer saa ofte væsentlig bidrage til at Kræfterne svigte, inden Sygdomsprocessen er gennemgaaet, saaledes gaar hos mange Sindssyge Muligheden for at overstaa Sygdommen tabt, fordi de under det syge saavel som under det sunde Hjerne-liv fornødne Indflydelser af menneskeligt Selskab, Beskæftigelse og lyse Omgivelser ombyttes med Ensomhed, Lediggang og Urenlighed. Med al Agtelse for den Indvirkning, som en erfaren og skarpsindig Therapi kan udøve paa Sygdomsprocessen, er jeg dog tilbøielig til at tro, at samme, hvis den fastholder det Tvangs- og Indespærringssystem, som indtil Conallys Tid unegtelig var det herskende i Sindssygebehandlingen, vil opnaa meget mindre gunstige Resultater end en mere indifferent Therapi under Tilveiebringelse af kun heldigere ydre Betingelser.

Med Hensyn til den økonomiske Side af Sagen tror

jeg ikke, der er Tvivl om, at man kommer længer ved at modvirke Ødelæggelsestendensen end ved at møde den ved Indespærring og Tvangsmidler vedligeholdte Tendens med nye Tvangsmidler. Ved at vælge stærke Stoffe kan desuden meget opnaaes. I det første Aar af Rotvolds Virksomhed ere kun 3 Sengetæpper blevne kassable.

Der har været talt meget om, at Undværelsen af mekaniske Tvangsmidler medfører de for alle Parter unegtelig yderst slemme Kampe med Vogterne. Jeg har aldrig seet værre Kampe end de, som Iførelse af Tvangsmidler har medført. Ligeoverfor Raseriudbrud er en kort Ensomhed i et Rum uden let ødelæggelige Gjenstande i det store Antal Tilfælde tilstrækkeligt. Meget vanskeligere at bekjempe er den hos mange Sindssyge uden Raseri tilstedeværende Tilbøielighed til at gjøre Fortræd, sønderpille og ødelægge Klæder og Gjenstande, vælte Madkopper og Møbler, kaste Sten i Vinduer, uddele Ørefigen og Spark o. s. v. Det er disse Tendenser, som udtømme Vogternes Taalmodighed og netop derved udsætte vedkommende Syge for Virkningen af denne Utaalmodighed. Naar i saadanne Tilfælde, som ikke saa sjelden hænder, de Syge meget godt forstaa, at de gjøre galt, anvendes gjerne med Held Berøvelse af Tobak, Kaffe og andre Behageligheder. Forslaar dette ikke, kan undertiden et Styrtebad engang for alle afbryde saadanne Tendenser og efter lang Tids unyttig og skadelig Henslængen af Dagene bringe den Syge til nyttig Beskæftigelse og derigjennem ligefrem virke kurabelt. Paa Grund af den Karakter af Revselse, som en saadan Anvendelse af Styrtebad let faar, maa den naturligvis her, hvor det gjælder Sygebehandling, indskrænkes til det mindst mulige, medens en fuldstændig Undladelse neppe vil være forsvarlig ligeoverfor de Syge, baade fordi de da saameget snarere ville komme til at lide under Vogterpersonalets hemmelige Vrede, og fordi den anførte kurative Indflydelse i sig selv kan være temmelig betydelig. Følgende Tilfælde anføres som Exempel:

P. O., 41 Aar gl. Husmand fra Nordland, usædvanlig vel oplyst men bekjendt for overdreven Selvtillid, skal fra sit 30te Aar flere Gange om Aaret i kortere Tid ad Gangen have røbet „sygelig Sindstilstand og navnlig til saadanne Tider vist sig meget heftig og streng“. I Mai 1871 blev han søvnløs, vankede om og begik forskellige uforstandige Handlinger, tog saaledes bl. A. et 4aarigt Barn, som han angav at være en Engel, og bar det med sig ude i Skov og Mark en hel Nat. Derefter blev han voldsom, saa at han blev bunden og indlagdes i Juli paa Gaustad Asyl. Fra dette Asyls Celleafdeling overflyttedes han i Marts 1872 til Rotvold. „Han er livlig og altid i Bevægelse med et snart skøieragtigt, muntert, snart bistert Ud-

tryk. Talen, der af og til er sammenhængende og fornuftig, forandres under de idelige Vredesudbrud til en ustandselig høirøstet Ordstrøm, hvori en Uendelighed af Forestillinger kommer frem. Af og til plukker han lidt Drev, men som oftest beskæftiger han sig med at vaske Gulv og Vægge med Tobaksspyt og Drev. Meget urenlig.“ Han fik daglige lunkne Bade og Morphin om Aftenen. De heftige Vredesudbrud bleve sjeldnere men gav Plads for en som et Slags Malice fremtrædende Lyst til at skade. Han kastede Sten paa andre Syge, ituslog Vinduesruderne, grov sig ned i Jorden under Stakittet og ødelagde systematisk et Furetræ i Gaarden. Dette vedvarede i 5 Maaneder indtil den 17de August; efterat han da havde sønderslaaet éndel Vindusruder, blev han under Badningen, idet der anbragtes et Laag med Indsnit for Halsen paa Badekarret, paa Ansigt og Hoved i henved et Minut overgydt med Douchen fra en almindelig Havesprøite. Denne Procedure, hvilken jeg som Reservelæge ved Gaustad selv har underkastet mig, foranledigede ham til at love, at han, hvis han maatte slippe, aldrig skulde slaa Ruder ud mere. Dette holdt han i 17 Dage, i hvilke han forholdt sig taalelig uskadelig; da slog han i et Nu 6 Ruder ud, og fik derpaa igjen Douche ligesom forrige Gang med den Virkning, at han den følgende Dag kunde flyttes fra Celleafdelingen og begyndte at arbejde; 8 Uger efter maatte Douchen paany gjentages, men senere har han været en af Asyllets flittigste og medgjørligste Syge; der er fremdeles nogen Inkohærens i hans Forestillinger og hans Væsen er ikke naturligt, men han har skrevet et Brev hjem til sin Kone, hvori han erkjender sin Sygdom og udtaler Haab om Helbredelse.

Ligeoverfor Selvmordstilbøieligheden har det været meget omstridt, om Tvangstrøie kunde medføre nogen Nytte. Den bliver ialfald kun et symptomatisk Middel og derhos et, som gjør Behandlingen af Sygdommen selv meget vanskelig. Jeg har derfor heller ikke kunnet bestemme mig for det i følgende Tilfælde:

T. G., 34 Aar, Gaardmandssøn fra søndre Trondhjems Amt. Faderen var sindssyg og begik Selvmord. Den Syge har havt gode Evner, men været af et hidsigt og trodsigt Gemyt, i de senere Aar hengiven til stærke Drikke og Selvbesmittelse. For 12 Aar siden druknede hans Broder medens han selv reddede sig paa Hvælvet; omtrent samtidig begik hans Fader Selvmord ved Hæng-

ning. Fra denne Tid var han ofte tungsindig, og da det efterhaanden begyndte at gaa daarligt med nogle Handelsaffærer, blev for 3 Aar siden Tungsindet større. Hans Kjæreste slog op med ham, han hørte op at arbejde, mistede Søvn og Madlyst, gjorde gjentagende Hængningsforsøg og maatte strængt bevogtes. Hallucinationer for Syn og Hørelse indtraadte. Han indlagdes paa Trondhjems Asyl, hvor han, uagtet han bar Tvangstrøie, fik bidt en Spiger ud af Sengen og gjennemborede med den sit Luftrør. Han udskreves i Februar 1871 og bar i Hjemmet med Undtagelse af 3 til 4 Uger uafbrudt Tvangstrøie, indtil han den 2den Februar 1872 indlagdes paa Rotvold. Her beskæftigedes han i Begyndelsen med Vedskjæring, men da han søgte enhver Leilighed til at bemægtige sig skarpe Instrumenter, har han senere stadig Nat og Dag maattet være under speciel Vogteropsigt. Desuagtet har han 3 Gange ved Forsømmelighed fra Vogternes Side faaet fat paa skarpe Instrumenter og bibragt sig tildels meget dybe Snit i Halsen. Engang har han ogsaa klavret over Stakittet og løbet ned til Søen, hvor han dog ikke traf paa dybt Vand og frivillig gik tilbage. Uagtet hans Selvmordstilbøielighed vistnok er uforandret, hans Blik i Regelen skarpt og hans Stemning mørk, er der det mærkelige ved ham, at han let for en Stund lader sig opmuntre; han vil gjerne passiare, endog spøge og spiller Violin og Accordion.

I Anledning af den i sidste Sygehistorie omtalte Klavring over Stakittet, skal jeg anføre, at ikke faa mindre Undvigningsforsøg ere gjorte, men at i alle Tilfælde Vedkommende meget snart ere blevne indhentede og standse. Naar saadant finder Sted fra de Afdelinger af Asylet, som efter sin Natur bør være lukkede (C. og D.) er det beklageligt, og de Mangler ved Indhegningerne, som i Begyndelsen gave Anledning til dem, ere efterhaanden blevne rettede; at derimod ganske ufarlige og rolige Syge af og til finde Anledning til at fjerne sig eller paa en Spadseretur løbe fra sine Vogtere, anser jeg for uundgaaeligt, hvis man ikke til Skade for Asyllets Virksomhed alfor meget vil gjøre det til et Fængsel.

7. Sundhedstilstanden

inden Anstalten var god. De indtrufne Sygdomstilfælde sees af følgende Liste:

Sygdomme.	Januar.	Februar.	Marts.	April.	Mai.	Juni.	Juli.	August.	September.	Oktober.	November.	December.	Ialt			Døde.	
													Mænd.	Kvinder.	Tilsammen.	Mænd.	Kvinder.
Abscessus	1	-	1	-	-	-	-	3	1	1	-	2	5	4	9	-	-
Angina	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	1	1	2	-	-
Bronchitis	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	1	1	2	-	-
Conjunctivitis	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	2	-	2	-	-
Dacryocystitis	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	1	-	-
Diarrhoea	-	-	-	-	-	-	1	1	2	1	2	-	6	1	7	-	-
Dysuria	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-
Eczema	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	1	-	-
Erysipelas	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	1	-	-
Catarrhus	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-	2	1	4	1	5	-	-
Fractura claviculae	-	-	-	-	-	-	¹)1	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-
Gastritis	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-
Hæmatemesis	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	1	-	-
Icterus	-	-	-	-	-	-	-	²)1	-	-	-	1	2	-	2	-	-
Iritis	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	2	2	-	-
Morbus Brighti	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	1	-	-
Panophthalmitis	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1	-	-
Pleuritis	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-	1	-	-
Pneumonia	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	2	-	2	³)1	-
Rheumatismus acut.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1	-	-
Sum	1	-	2	2	1	1	2	11	5	7	5	7	27	17	44	1	-

¹) foranlediget ved et epileptisk Anfald.

²) en 3 Aars Dreng.

³) 27 Aar gammel.

8. Adspredelser, Arbejdsvirksomhed og Gudstjeneste.

(Er indtaget i den samlede Fremstilling Side 20, hvortil henvises).

9. Asyls økonomiske Stilling.

Med Hensyn til denne henvises til vedlagte Oversigt. Det vil deraf sees, at samme ved Aarets Udgang stiller sig meget gunstig, idet, efterat 3 500 Spd. af det for Budgetterminen 1ste Juli 1872—30te Juni 1873 bevilgede Tilskud af 7 500 Spd. er taget til Indtægt og Værdien af de i Aarets Løb indkjøbte ikke forbrugte Beholdninger er tillagt Kassebeholdningen, Aarets Overskud udgjør

6 676 Spd. Aarsagen til dette gunstige Resultat maa søges i følgende Omstændigheder: For 1ste Halvaar var ved Beregningen af det Statskassetilskud, som udkrævedes, ingen Indtægt beregnet af Kurpenge i samme Halvaar; disse kunde nemlig ikke paaregnes at ville indkomme betimelig nok og antoges senere at burde komme til Anvendelse som Driftskapital (jfr. Budgetforslag til Storthinget Side 9 første Spalte); de udgjorde ialt 1 994 Spd. 57 Skilling. Medens Belægget i første Halvaar var noget mindre end paaregnet, blev det i 2det Halvaar betydelig større end paaregnet, og dette er den anden Aarsag til Overskuddet. Endelig har ogsaa ikke ubetydelige Bespareser fundet Sted paa flere Udgiftsposter.

Balance-Oversigt

over Indtægts- og Udgiftsbeløb efter de forskellige ved Rotvold Asyl førte Regnskaber
for Aaret 1872.

I. Indtægt.

	Spd.	Skill.	Spd.	Skill.
A. Hævet af Statskassen:				
a. til Asyllets Drift	12 245	-		
b. til Indfrielse af Pantegjæld	10 000	-	22 245	
B. 1. Kurpenge	7 386	5		
2. Refusion for diverse Udlæg	140	8		
3. Betaling for Beklædning a 12 Spd. aarlig	500	68	8 026	81
C. Jordbruget:				
1. Viktualier og Melk, leveret til Asylet	1 029	29		
2. do. - do. til Asyllets Betjening	73	59		
3. Diverse Kjørsel til Beløb	364	12		
der dels er indkommet i Kontanter og dels førte til Udgift for Asylet.				
4. Salg af Kjør, Kalve og Huder	87	12		
5. Pladsafgift	11	72		
6. Refunderede Renter for Tidsrummet fra 11te til 31te December 1871	27	93	1 593	37
D. Haven:				
1. Grønsager, leverede til Asylet for	32	68		
2. Solgt for	-	54	33	2
E. Arbeidsvirksomheden:				
Efter Kasseregnskabet androg Værdien af de indkjøbte Materialier til (se Udgiftssiden)	843	112		
Efter Arbeidsregnskabet er Nettoudbyttet beregnet til	346	110		
følgelig havde de oparbejdede Gjenstande en Værdi af	1 190	102		
Deraf er ifølge Kasseregnskabet kommet til Indtægt			112	108
F. Bespisningen:				
1. Kontant ved Salg af Melk og Fløde fra Asyllets Kjøkken	129	57		
2. Ligesaa ved Extrabespisning i Asylet	112	74		
3. Ved Salg af Smaagrise m. m.	3	34	245	45
G. Forskjellige Indtægter:				
1. Renter af indsatte Penge i Norges Bank	21	95		
2. For Salg af tiloversbleven Mursten, Cement m. m.	6	22		
	27	117		
3. Refusion til Konto Bygningerne for Udgifter, der egentlig vedkom:				
a. Gasanlægget 17 Spd. - Sk.				
b. Byggearbejdet, se Udgiftssiden 332 — 53 -	349	53	377	50
Summa			32 633	83

II. Udgift.

	Spd.	Skill.	Spd.	Skill.
A. 1) Jordbruget:				
Efter Kasseregnskabet udbetalt			2 621	89
hvilket Beløb ifølge Jordbrugsregnskabet er fordelt saaledes:				
Lønninger og Kosthold	415	-		
Arbejdspenge	285	1		
Drænering	332	68		
Sædekorn og Gødning	131	21		
Kjøbt Furage, da Asylet toges i Brug	845	12		
Vedligeholdelse af Redskaber	25	89		
Lys og Brænde	37	26		
Renter	281	79		
Skatter og Rettigheder	113	19		
Tilfældige Udgifter	8	88		
Assurance	3	90		
Kjøbt 5 Kjør	119	12		
Dyrlægen for Hesteskoning og Tilsyn	15	-		
Inventarier	8	64		
	2 621	89		
Drages herfra Værdien af den indkjøbte Furage med 845 Spd. 12 Sk.				
og ligeledes de udbetalte Renter 281 Spd. 79 Sk.				
hvoraf er refunderet 27 — 93 -				
	253	106		
hvilke Udgifter senere ville ophøre med	1 098	118		
bliver tilbage som Aarets ordinære Udgift	1 522	91		
2) Haverne, Planteskolen og Anlæggene:				
Efter Kasseregnskabet udbetalt			430	95
hvoriblandt til Jordbruget for Kjørsel 67 Spd. 48 Sk.				
B. Bygningerne og Vandledningen:				
Efter Kasseregnskabet var udbetalt	836	29	836	29
Ifølge Indtægtssiden er refunderet	349	53		
Den egentlige Udgift var saaledes	486	96		
C. Inventarier:				
Til dettes Vedligeholdelse er udbetalt			213	116
D. Lønninger			2 933	98
E. Til Syges Adspredelse, Flittighedsbelønninger etc.			162	55
F. Bepisningen			5 005	14
hvoriblandt til Jordbruget for Viktualier	1 037	5		
og for Kjørsel	105	-		
Beholdningerne ved Aarets Udgang havde en Værdi af 398 Spd. 25 Sk.				
G. Belysningen			530	100
deraf havde den 31te Decbr. en Beholdning, værd 135 Spd.				
Lateris			12 734	116

	Spd.	Skill.	Spd.	Skill.
Transport			12 734	116
H. Kul og Brænde			3 173	71
deriblandt til Jordbruget for Kjørsel	80 Spd.	12 Sk.		
Værdien af Beholdningerne 31te Decbr. var	1108	— - -		
I. Medikamenter og Instrumenter			170	45
K. Bibliotheket			37	46
L. Kontorudgifter			77	112
M. Materialier til Arbeidsvirksomheden.			843	112
N. Vask og Rengjøring			277	39
Værdien af Beholdningerne 31te Decbr. var	30 Spd.	55 Sk.		
O. Tilfældige Udgifter			293	20
P. Udlæg, som refunderes, se Indtægtspost B.			140	8
Q. Indfrielse af Asyllets Pantegjæld med			10 000	-
R. Beklædningen.			470	38
Beholdning:				
Restancer	3 112	27		
Kontanter	1 302	49		
			4 414	76
Summa			32 633	83
Til det saaledes tilbageværende Overskud i Penge	4 414	76		
kan som tilstedeværende den 31te Decbr. 1872 lægges Værdien af følgende Beholdninger:				
Madvarer for	398 Spd.	25 Sk.		
Belysningsgjenstande for	135	— - -		
Brænde og Kul for	1 108	— - -		
Sæbe etc. for	30	— 55 -		
Den samlede Værdi ved Aarets Udgang af de dels i Asylet forarbejdede, dels indkjøbte Beklædningsgjenstande, jfr. vedlagte Oversigt	847	— 104 -		
Værdien af en Del andre Materialier og i Asylet oparbejdede Gjenstande	88	— 107 -		
Derimod skyldtes følgende Beløb, for hvilke det endnu ikke havde været muligt at erholde Regninger inden Regnskabet's Afslutning:				
Til Konto A. 1. Jordbruget	71 Spd.	22 Sk.		
A. 2. Haven	59	— 25 -		
B. Bygningerne.	19	— 44 -		
C. Inventariet	35	— 8 -		
D. Lønninger	12	— 60 -		
E. Syges Adspredelse	-	— 90 -		
F. Besisningen	8	— 20 -		
G. Belysning.	1	— 48 -		
H. Brænde	16	— 60 -		
I. Medikamenter etc.	83	— 107 -		
Lateris 308 Spd. 4 Sk. 2 608 Spd. 51 Sk.	4 414	76		

	Spd.	Skill.	Spd.	Skill.
Transport 308 Spd. 4 Sk. 2 608 Spd. 51 Sk.	4 414	76		
K. Bibliotheket . . . 15 — 10 -				
L. Kontorudgifter . . 14 — 43 -				
M. Arbeidsvirksomheden - — 20 -				
O. Tilfældige Udgifter 8 — 112 -				
Trækkes det saaledes skyldige Beløb fra Værdierne med 346 — 69 -				
bliver tilbage 2 261 Spd. 102 Sk.				
og lægges denne Sum til den foran opførte Beholdning med	2 261	102		
udkommer Beholdningernes samlede Beløb	6 676	58		
<p>som altsaa er Aarets Overskud, efterat det hele Statstilskud for 1ste Halvaar 1872 og 3 500 Spd. af de for Budgetaaret 1ste Juli 1872—30te Juni 1873 som Tilskud bevilgede 7 500 Spd. ere oppebaarne. Om Aarsagen til dette Overskud er Forklaring meddelt i Aarsberetningen.</p>				